

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE BELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 18. NOVEMBRA 1966 — LETO XX. ST. 45 — CENA 50 PAR DIN
Gledališka 2 — Telefoni: uredništvo 23-69; oglašit in naročniki 21-27 (21-28)

ZAVZEMIMO SE ZA SVOJO ORGANIZACIJO

Na zadnjem kongresu SZDL Jugoslavije je bil sprejet novi statut SZDL Jugoslavije. Da bi se lahko Socialistična zveza organizacijsko kakor tudi po oblikah svojega delovanja čimbolj prilagodila konkretnim potrebam in razmeram v posameznih republikah in občinah, tako zvezni kot republiški, statut ne vsebuje podrobnejših določil glede organiziranja in delovanja občinskih organizacij SZDL. Pri sprejemanju teh statutarov so izhajali iz tega, da je težišče problemov in nalog v občini, zato tudi celotna organizacija SZDL temelji in izhaja iz občinskih organizacij.

Novi statut SZDL Jugoslavije, kakor tudi predloženi pravilnik uvajata nekatere novosti. Gre predvsem za to, da bi zagotovili neposrednejši vpliv članstva na vsa stališča, odločitve in sklepe, ki jih organizacija sprejme, ter da bi zagotovili odločnejši vpliv članstva na izbiro in sestav vodstev SZDL. Člani SZDL bodo odslej na svojih konferencah poleg vodstev krajevnih organizacij volili tudi svoje predstavnike v vodstvo občinske organizacije SZDL, podobno kot volijo občani svoje odbornike v občinsko skupščino. Pri vodstvu občinske organizacije ne gre samo za spremembo imena (doslej je bil tudi občinski odbor, ki je štel 25 članov, po novem pa bo to občinska konferenca SZDL, ki jo bo sestavljalo 80 članov), ampak predvsem za spremenjen način delovanja.

Občinska konferenca bo po določilih pravilnika dolžna o vseh pomembnejših vprašanjih sprejeti stališča in sklepe šele po predhodnih javnih razpravah. To pa pomeni, da bo lahko vsak član SZDL, pa tudi vsak občan, ki se zanima in ki mu ni vseeno, kako rešujemo posamezna vprašanja v njegovem kraju, občini ali širši družbeni skupnosti, ustvarjalno in enakopravno sodeloval pri oblikovanju in uveljavljanju sprejetih dogovorov. Kakšna vprašanja bomo postavljali na dnevni red, kakšne rešitve bomo v skupnih dogovorih našli in kako bomo vztrajali pri njihovem uresničevanju, je in bo odvisno predvsem od angažiranosti in sodelovanja čimširšega kroga članstva. Tako s članstvom povezana organizacija se prav gotovo ne bo ukvarjala z vprašanji, ki občane ne zanimajo. Nasprotno, Socialistična zveza bo izpolnjevala svojo vlogo prav skozi obravnavo in reševanje problemov in težav, s katerimi se kot proizvajalci in potrošniki dnevno srečujemo.

Da bi zagotovili tudi neposrednejši vpliv članstva in občinskih organizacij na delo tako republiškega kot zveznega vodstva SZDL, je po novem statutu republiška konferenca sestavljena izključno iz članov, ki jih v ta forum delegirajo oziroma volijo občinske organizacije. V zvezno konferenco pa občinske organizacije SZDL neposredno volijo najmanj 1/3 članov.

V predloženem osnutku so sicer upoštevane nekatere pozitivne izkušnje iz dosedanjega dela. Vendar ne pomeni samo povzetek dosedanje prakse, ampak postavlja in zahteva takšen način organiziranja in delovanja, ki ga bo potrebno v marsičem pri nadaljnjem delu šele uresničiti. V skladu s tem je v pravilniku še posebej poudarjena odgovornost vodstev krajevnih organizacij, posebej pa še občinske konference do članstva. Ob tem pa je seveda treba prav tako poudariti, da občinske organizacije sestavljajo vsi člani SZDL, zato je razumljivo, da se konkretnirane pravice vodstev in članov povezujejo tudi z dolžnostmi do organizacije.

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL, ki je predložen osnutek obravnaval in ga osvojil kot predlog za javno razpravo, meni da ni v nasprotju z demokratično prakso, če so posamezna določila dokaj konkretnizirana prav z namenom, da bi bile razprave, pripombe in predlogi za drugačne rešitve tudi čimbolj konkretne.

Ker naj bi pravilnik urejal vsa pomembna vprašanja, ki zadevajo organiziranje in delovanje občinske organizacije SZDL, je občinski odbor sklenil, da osnutek v javno razpravo in da bi o njem razpravljali tudi na bližnjih konferencah krajevnih organizacij.

OTVORITEV DRSALIŠČA V CELJU ZMAGA VELIKE PRIZADEVNOSTI

Danes bo v mestnem parku v Celju slovesnost, ki bo pomenila veliko več, kot je mogoče povedati z besedami — otvoritev umetnega drsališča. Dogodek obeležuje pravzaprav zmago solidarnosti v malem, tesnega sodelovanja delovnih organizacij, skupščine, hokejsko drslnega kluba in odbora, ki je vodil tri leta trajajoče

priprave in gradnjo umetnega drsališča. Čeprav je dejstvo, da drsališče ni toliko objekt za množično rekreacijo, kot bolj namenjen mladim in najmlajšim, je bil to tokrat le dovolj močan argument, da je uspešno pustil za sabo mnoge ovire in težave.

Nadaljevanje na 8. strani

KDO JE KRIV TRAGEDIJE V PESJEM? OKROŽNI JAVNI TOZILEC UVEDEL PREISKAVO.

Trije mrtvi pri rušenju konjušnice

V PESJEM PRI VELENJU SE JE V PONEDELJEK POPOLDNE ZGODILA NESREČA, KI JE ZAHTEVALA ŽIVLJENJE TREH ČLANOV DRUŽINE — 46-LETNI FRANC KONEČNIK IN NJEGOVA 45-LETNA ŽENA MARIJA TER NJUN ZET, 29-LETNI CIRIL REDNAK, SO BILI MRTVI, 16-LETNI SIN FRANC JE OB NESREČI OSTAL ŽIV.

Nekdanjo grajsko konjušnico, ki so jo med vojno preuredili v stanovanjsko zgradbo je uprava velenjskega rudnika sklenila zaradi dotrajanosti porušiti. V tej zgradbi s številko 61 je v Pesju stanovalo 28 strank. Ko so tudi zadnji stanovanec poskrbeli znožnejše stanovanje so iz stavbe iztrgali vse okvirje in podboje, ter okna in vrata zavarovali z deskami, da se ne bi znova kdo vselil, in s tem zavlekel rušenje.

Uprava rudnika je želela pomagati svojim zaposlenim, ki si pripravljajo material za novogradnjo, zato je sklenila, da bi iz porušene hiše v Pesjem lahko dobili uporabno opremo. Večje število ljudi se je priglasilo, da bi pomagali zgradbo rušiti. Med njimi tudi FRANC KONEČNIK. Prijav-

Gvido Tajnik kaže mesto nesreče. Iz odprtine poleg njega so potegnili Konečnikovo ženo.

ljence je uprava seznanila s pogojem, da morajo namreč pri rušenju upoštevati navodila uslužbencev. S tem se je uprava želela zavarovati, da zaradi prevelike vneme ljudi ne bi prišlo do nesreče. Prijavljenci so podpisali izjavo, pod zaporedno številko 10 tudi Franc Konečnik, in v sredo pretekli teden začeli z rušenjem. Vsak od prijaviteljev

je naprosil še sorodnike in znance za pomoč, da bi ob rušenju uspel zbrati čimveč uporabnega materiala.

Pokojni Franc Konečnik se je pred nedavnim ob delu v rudniku poškodoval, odtrgalo mu je prste na roki, zato sam ni mogel delati. Usodnega dne je šel pogledat k svojim kako delo napreduje.

(Dalje na 4. strani)

POZIV K JAVNI RAZPRAVI

V današnji številki Celjskega tednika objavljamo osnutek pravilnika občinske organizacije SZDL Celje.

Občinski odbor vabi vse člane Socialistične zveze, da sodelujejo pri dokončnem izoblikovanju pravilnika, ki naj bo takšen, da bo zagotavljal čimuspešnejše delo občinske organizacije SZDL.

Svoje pripombe posredujte na konferencah krajevnih organizacij, ali pa jih v pisemni obliki sporočite občinskemu odboru SZDL Celje, najpozneje do 25. decembra tega leta.

REŠITEV PRESEGA MOŽNOSTI

RAZGOVOR Z JOZETOM DEBERSKOM, PREDSEDNIKOM SKUPŠČINE OBČINE MOZIRJE

NA PODROČJU MOZIRSKO OBČINE POSTAJA VSE BOLJ PEREC PROBLEM ZAPOŠLOVANJE OBČANOV. TO TEMBOLJ, KER V ZADNEM CASU NEKATERI OBRATI ODPUSCAJO DELAVCE. VSI SMO VEDELI IN PRICAKOVALI, DA BO REFORMA DRASTICNO POSEGLA V NAŠE GOSPODARSTVO, KAZE PA, DA SO NEKATERE DELOVNE ORGANIZACIJE ISKALE NOTRANJE REZERVE LE V ODPUSTIH DELAVCEV IN NE V BOLJSI ORGANIZACIJI DELA. ZATO SMO NAPROSILI JOZETA DEBERSKA, PREDSEDNIKA SKUPŠČINE OBČINE MOZIRJE, DA BI ZA NAŠE BRALCE ODGOVORIL NA NEKAJ VPRAŠANJ O TEM PROBLEMU

— Tovariš predsednik, na področju mozirske občine ni industrije, razen lesne predelovalne, zato je problem zaposlovanja in s tem standarda tembolj pereč. Letos se je število nezaposlenih povečalo, v zadnjem času pa ljudi vznemirjajo tudi govorice, da bodo začela ukinitjati delovne obrate nekatera podjetja, ki imajo sedež izven občine. Ali so te govorice točne?

— Nekoliko. Problem zaposlovanja je prisoten že od reforme sem, ko so začele delovne organizacije zmanjševati število delovnih mest. Osebo se ne strinjam s tem, da iščejo notranje rezerve samo v odpustanju ljudi, proizvodni enot, namesto v povečanju proizvodnji in v uvajanju novih konjunkturalnih proizvodov.

— Na zadnjih sejah obratnega delavskega sveta v Rečici ob Savinji, ki so bile v razdobju nekaj dni, so sprejeli sklep, da odpuste skoraj petindvajset zaposlenih. Ljudi vznemirjajo tudi govorice o razpustu Titanovega obrata na Ljubnem. Ali ima skupščina občine kakršnekoli možnosti, da te probleme reši?

— Problem zaposlovanja se je posebej zaostрил minul mesec, ko so skupščino obvestili, da Konus iz Slov. Konjic ukinja svoj obrat v Rečici ob Savinji, podjetje Titan iz Kamnika pa obrat na Ljubnem. S tem bi ostalo brez dela okrog 70 ljudi.

Skupščina občine nima možnosti, da ta problem v svoji pristojnosti reši, marveč se bo morala pojaviti kot organizator in iniciator drugih rešitev

zaposlovanja teh ljudi. Začeli smo kontaktirati z delovnimi organizacijami izven našega področja, ki potrebujejo delovno silo, da bi naše ljudi prevzeli tja ali pa, da bi te delovne organizacije na našem območju odprle delovne obrate.

Nadaljevanje na 4. strani

NOVEMBER-MESEC BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Tudi letos je mesec november posvečen boju proti alkoholizmu. Organizacija Rdečega križa kot družbena humanitarna organizacija že dolga leta spremlja v svoj obvezni delovni program vzgojo ljudi za pravičen odnos do potrošnje alkohola, propagira zdravo prehrano, goji med ljudmi humane medsebojne odnose, predvsem pa vzgaja mladino za zdrav telesni in duševni razvoj. Tako smo v boju proti alkoholizmu prehodili že precejšnjo pot in dosegli tudi prav lepe uspehe, čeprav jih pogosto niti ne znamo pravilno vrednotiti in zahtevamo še več, medtem ko številnih drobnih del, ki so v celoti vendarle velike in pomembno dejanje, ne znamo seštevati in ob tem občutiti vsaj malo zadovoljstva nad uspehi. Ugotoviti moramo, da boj proti alkoholizmu nikakor ni več samo stvar organizacije Rdečega križa, temveč naše celotne družbe. Koordinacijski odbori za boj proti alkoholizmu pri Socialistični zvezi pomenijo prodor ideje in konceptov, ki jih je oblikovalo dolgoletno delo organizacij Rdečega križa. Zmagalo je torej spoznanje, da je boj proti alkoholizmu kompleksno vprašanje, ki zadeva celotno družbeno skupnost in ima pred očmi vse vidike človeških težav, ki se izražajo tudi v alkoholizmu. Tako lahko ocenimo, da je alkoholizem moralni, politični, zdravstveni, socialno in narodno gospodarski problem. S problemom alkoholizma se nikakor ne more ukvarjati ena sama organizacija, temveč se moramo seveda s svojim delovnim programom vključevati v reševanje prav vsi. V tem boju gre za ustvaritev takšnih življenjskih razmer, v katerih bodo ljudje živeli zdravo življenje brez najrazličnejših nepotrebnih pritiskov, ki povzročajo neuravnovesenost in zbujajo željo po omamljanju. Zato boj proti alkoholizmu tudi ne more biti zgolj ozek boj proti vinu ali nekakšno preganjanje pivcev, ampak gre pri tem za razvijanje pozitivnih vrednot naše družbe, za dvig njenih moralnih in etičnih norm, za humanizacijo človekovega družbenega okolja in odnosov med ljudmi.

VREME

Nekako do 21. novembra suho in hladno, od 22. novembra dalje nestanalo s pogostimi padavinami in topleje. Včasih sneg še do nižin, zlasti okrog 27. novembra.

Ivan Pistotnik

Kaj bodo govorili, da smo bili občani obveščeni. Kdo? Če pa se v trgovini, ki je le petdeset metrov stran, niso vedeli. Vse so prodali. Najboljšim ponudnikom. Lepo vas prosim, kombinirajte šteditnik, ki je nekdo stal 80 tisoč dirarjev, so prodali za par tisočakov, so kopalo kad so prodali, razumete?

Poskušal sem razumeti to veliko skrb mozirske kmetijske zadruge, ki se je rešila »nepotrebnih« osnovnih sredstev.

»Ne nasprotujem prodaji, če je to potrebno, toda morali bi se vendar zmeniti ali pa nam vsaj povedati, dogovorili s SZDL, s člani Zveze borcev. Imeli smo denar, da bi to naše še enkrat odkupili. Pa nič. Pozneje smo vedeli, zakaj toliko vpreg pred zadrugnim domom.«

Pogovarjal sem se o tem tudi z drugimi občani. Ljudje so ogorčeni in trde, da je uslužbenec zadruge priredil prodajo za sorodnike in znance. To je težek očitek, besede očitkov se težje. »Boli me, da nobena organizacija nič več ne pomeni. Poglejte, nihče ne upošteva več terenskih pogojev in potreb. Lepo vas prosim, ali je kdorkoli pri zadrugi pomislil, na čem bi naj občani sedeli na primer ob obnem zboru SZDL ali ZB? Ali je mogoče, da mi, ki skrbimo za razvoj našega kraja, ne pomenimo nič, še toliko ne, da bi nas vsaj kdo kaj vprašal ali o čem obvestil.

Zato pa gre vse narobe. Lepo vas prosim, da dvajset let po vojni ne bi imel v dvorani, ki smo jo zgradili, kam sesti.

Ko si se med vojno boril, si vedel vsaj priložnostno se tepeš. Po vojni pa je šlo dolgo časa v redu, zadnje čase pa sem ogorčen. Ne morem več poslušati očitkov ljudi, češ ZAKAJ TO PUSTI-TE.

Ti družbeni ureditvi sem do skrajnosti predan, saj sem se za njo tudi z orožjem tepeš. Lepo je z vsemi temi kongresi, plenimi in govori, žal pa se jih mnogo ne ravna po njih. Smatram in trdim, da so se uslužbeni mozirske zadruge v tem primeru dvignili nad vse, nad politične organizacije in nad potrebe kraja. Če je pa tako, potem ne bom več član nobene organizacije niti ZK, ker me je sram, kajti ljudje od nas komunistov nekaj pričakujejo, mi pa smo nemočni.

Ivan Pistotnik se je rodil v Novi Štifti, pravzaprav niti ne, ker tega naselja v resnici ni nikjer, niti ene hišne številke, ki bi nosila ta naziv, v resnici predstavlja Novo Štifo več naselij, ki pa ima vsako svoj naziv. Bil je uslužbenec občine, okraja, pa zopet občine, zatem pa postal šofer. Se danes vozi kamion pri Gozdnem gospodarstvu. Doslej se ni imel nesreče, čeprav ravna s krmlom občasno že preko trideset let. Mnogo je žrtvoval za razvoj svojega kraja in doline. Pri delu je neutrujen in nezaupljiv. Najdega ga povsod, ko igrajo igro, se spreminja v enega izmed igralcev, ali pa ko pripravljajo kakšno akcijo, v enega izmed organizatorjev. Za

svoje delo je bil že večkrat odlikovan.

»Kaj mi bodo ta odlikovanja, če sem pa nemočen. Ne zaradi starosti. Kazal mi je odlikovanja, drugo za drugim, od zlate značke, ki jo je dobil za zaslug pri gradnji zadrugnih domov, zlato značko voznikov, medaljo Zasluge za narod, medaljo Odličje narodnega fronta...

»Taki, ki se pa brajo vsakega dela, teh je kar precej, taki pa se nam zdaj smejijo. To boli, razumete?»

Razumem in verjamem! »Na občini so bili ogorčeni nad postopkom zadruge. Kaj so naredili, zdaj je že mesec od tega, ne vem. Čutil pa da ne morem delati več v nobeni organizaciji, ker ni pogojev. Kaj se pa to pravi, da ti nekdo pobere opremo iz družbenih prostorov, da ti ves arhiv in dokumentacijo zmečejo po tleh, tako kot pred leti, in danes, ko ti prodajo stole, opremo, za katero so prispevali bore malo. Ali veste, koliko mladih gospodinj se je izirilo v raznih težajih na tej opremi. Kaj pa zdaj? Ali je bistveno, da samo mi vemo nekaj, je to dovolj?»

Ne vem, bi človek dejal. Vsakakor pa bi, če bi mogli soditi, treščili kot grom v Nekaj in to bi se Nekaj čulo. Nekje in Nekaj!

Nani

PISMA

NEVLJUDNOST —
ALI KAJ VEČ?

Pred dnevi sem v Centrovu samoposredni trgovini v Stanetovi ulici doživela ponižanje, ki ga še zdaj ne morem doumeti. Ko sem izbrala nekaj drobnarij in se v vrsti pomikala proti blagajni, se je ob meni ustavila ena od prodajalk ter mi, meni nič, tebi nič, segla v žep ter dejala: »Kaj niste vi nekaj dali v žep?« V žepu sem imela robček in denarnico. Ko je prodajalka to ugotovila in uvidela, da ni v njem ničesar ukradenega ali utajenega, se je obrnila in odšla, kot da se ni nič zgodilo. Prvih nekaj trenutkov nisem prišla do sape, nato pa sem le stopila za njo in jo vprašala, na čigavo iniciativo me je obdoližila pred ljudmi. Povedala mi je, da jo je name opozorila neka žen-

ska, ki pa je ni več v trgovini. Kot kaže, prodajalka dogodek ni vrget iz tira, močno pa je prizadel mene, ki v tej trgovini kupujem že več let in sem bila zmeraj zadovoljna. Pravzaprav razumem, da se uslužbenici hočejo prepričati v to, če jim bo morda kdo kaj odnesel iz trgovine na nepošten način, ne morem pa se strinjati z metodo, ki so jo ubrali. Najprej človeka obdoližiti pred vsemi ljudmi, nato pa oditi celo brez opravičila, to je prav gotovo preveč! Zato bi jih rada spomnila na najbolj osnovna pravila vljudnosti, ki zahtevajo vsaj to, da se nekomu, ki si mu storil krivico, opravičiš.

M. J. Celje

Ker niste bili prvi, ki ste opisali podoben primer iz samoposredne trgovine in ker se tudi mi ne moremo strinjati z načinom, ki so ga v trgovini izbrali, da preverijo vašo poštenost, smo vprašali še postajo mišice, kaj

oni menijo o takih dogodkih. Povedali so nam, da prodajalka ni ravnavala primerno in da bi ob takih priložnostih stranko morali vljudno povabiti v kak drug prostor, jo prosili, naj pokaže vsebino svoje torbice ali žepa in šele, če tega ne bi hotela, opraviti osebno preiskavo. Toda tudi tega ne bi smeli storiti prodajalec, temveč poblašena oseba — to pa je milicnik, ki mora o preskavi sestaviti tudi zapisnik. Če pa že to ne, bi od uslužbenecv samoposrednih trgovin pričakovali vsaj malo več taktosti in manj nerodnosti.

CASTNO IN NECASTNO DELO

Komunalno podjetje Javne naprave v Celju je pred dnevi obravnavalo prošnjo za razrešitev delovnega razmerja enega od svojih čuvajev javnih naprav. Utemeljitev te presenetljive prošnje je tale:

»Službo čuvaja sem opravljal

z veseljem. Toda zadnje čase ljudje ne spoštujejo mojih dobromamernih opozoril za vzdrževanje javnega reda na Otoku. Težave so z mladimi ljudmi, to je v starosti od dvanajstih let dalje. Postali so tako predrzni, da me napadejo in se s kolesi zaganjajo vame. Tudi odrasli ne spoštujejo mojih opozoril. So primeri, da me starši otrok kar vpičijo njih na nespodoben način ozmerjajo in mi celo grozijo s pretepom; tudi kamenje so že lučali za mano...«

Primer čuvaja M. N. na Otoku ni osamljen v celjskem mestu. Ljudje prav nič ne spoštujejo tistih, ki skrbijo za red in čistočo naših ulic, nasadov in parkov. Pri Javnih napravah vedo celo povedati, da je zaničevanje čistilcev ulic in čuvajev tako pogosto, da so že mnogi dobri delavci zapustili svoje delo. Predvsem velja to za mlajše ljudi, ki niso prenesli neumestnih opazk in poroga mimoidočih. Vse to seveda ne po-

trebuje nobenega komentarja, saj dovolj nazorno kaže krivico in nespamet nekaterih posameznikov.

NEMOGOČ IZDELEK

Pred časom sem v Celju kupil popolnoma novo dodatno peč velenjske tovarne Gorenje. Bila je tako nova, da so bila vrata za regulacijo zlomljena, zgornji pokrov na notranji strani okrušen, vse drugo pa narejeno po nekakšnem sistemu »cigu — migu«. Dodatna peč ima vse polno nekoristnih odprtih, ki terjajo dodatnih stroškov za popravilo. Pri tem je zanimivo, da je tovarna takšnemu izdelku dvignila ceno za skoraj 4 tisočake. Kaj pravite k temu?

AB, Celje
Zahtevajte takšno peč, ki bo vredna svojega denarja! Če bi vsi potrošniki naredili tako, tovarne verjetno ne bi mogle plasirati nekurantne robe. Toda — zima je pred vrati in bolje je imeti vsaj slabo peč kakor nobene.

SLOVENŠČINA V ZVEZNI SKUPŠČINI

Posebna komisija, ki je izdelovala osnutek poslovnika zvezne skupščine, je skoraj končala delo. V kratkem bodo poslanci prejeli dokončen osnutek poslovnika, da bi se pripravili na razpravo, ki bo predvidoma konec tega ali v začetku prihodnjega leta na zasedanju vseh zborov zvezne skupščine. S sprejetjem novega bo prenehal veljati sedanji za-

časni poslovnik, ki je omogočil, da so številna določila novega poslovnika preizkusili v praksi zvezne skupščine.

Kaj prinaša novega poslovnik zvezne skupščine? Kakor lahko preberemo v skopih zapisnikih dnevnikov in slišimo iz pripovedovanja tovaršev, ki so delali v komisiji, je nov predvsem način, kako osnutek poslovnika obravnava zvezni izvršni svet. Ta je izključni organ zvezne skupščine in njej tudi odgovoren za svoje delo. Vsak izmed zborov delovnih skupnosti lahko terja od zveznega zbora, da začne postopek za razrešitev vseh ali samo posameznih članov zveznega izvršnega sveta. Toda tudi zvezni izvršni svet ima po osnutku poslovnika možnost, da kolektivno odstopi, če se ne strinja s temeljno politiko zvezne skupščine. Kolektiven odstop je možen tudi tedaj, če zvezni izvršni svet ugotovi, da ne more zagotoviti izvajanja politike zvezne skupščine ali njenih zakonov. Odstop je možen še v nekaterih drugih primerih, ki so podrobno opisani v osnutku poslovnika.

Osnutek poslovnika prinaša še eno novost: bolj dinamično, aktivnejšo vlogo zbora narodov. Doslej je bila vloga tega organa precej statična, saj se je sestajal zelo redko, le v izjemnih primerih. Poslej bo, če bo skupščina sprejela poslovnik takšen, kakršen je v osnutku, precej drugače: zbor narodov se bo sestajal pogostejše, obravnaval bo vsa vprašanja, ki zadevajo koristi jugoslovanskih narodov, njihove odnose in njih enakopravnost. V delovno področje zbora narodov bi po novem sodili družbeni plani Jugoslavije, zvezni proračun in sklepni račun, razni predpisi, ki urejajo razdelitev sredstev federacije in podobno.

In končno še ena novost poslovnika: simultano prevajanje govorov poslancev na sejah zborov in na plenarnem zasedanju zvezne skupščine. Vsak poslanec bo — kot predvideva osnutek poslovnika — govoril v jeziku svojega naroda oziroma narodnosti. Prevajalci bodo sproti prevajali govor v jezike jugoslovanskih narodov in narodnosti. Poslušalci bodo imeli posebne naprave

s slušalkami, ki jim bodo omogočale, da se bodo vključili v prevod svojega jezika.

To je najboljša in edino uspešna rešitev. Poslanci so imeli že doslej možnost govoriti v jeziku svojega naroda. Če niso izbrali te pravice, to ni bilo zato, ker ne bi imeli dovolj narodnega ponosa in ljubezni do svojega naroda, temveč enostavno zato, ker jih avditorij ne bi ra-

zumel. Poslanec pa ne želi govoriti samo ali predvsem zato, da uveljavlja svoj jezik, temveč zavoljo tega, da kaj predlaga, kritizira, zahteva in podobno. Simultano prevajanje torej tudi čisto praktični razlogi — govoriti v jeziku, ki ti omogoča, da ustrezno izraziš svojo misel, avditoriju pa omogočiti, da te bo sploh razumel.

F. S.

Razprava o šolstvu

Na zadnji seji občinske skupščine Celje so odborniki in drugi razpravljali o problematiki šolstva in telesne kulture. Sama razprava ni bila prva s to tematiko, saj so razprave o šolstvu pogoste. Ugotovitve so jasne — primanjkuje učilnic, nekatere šole so slabo urejene, potrebna bo nova posebna šola, V. osnovna šola, več učnega kadra z visoko izobrazbo in izboljšanje učnega uspeha. Za uresničitev tega pa so potrebna sredstva in to je glavna težava na področju šolstva kot telesne kulture. Posebno poglavje so osebni dohodki učiteljev in profesorjev, ki so v primerjavi z dohodki v gospodarstvu in tudi negospodarstvu zelo nizki. Morda bomo našli rešitev v tem, da bomo sredstva z nekaterih področij, kjer so manj potrebna, preusmerili v šolstvo. V razpravi o rebalansu občinskega proračuna bo potrebno na šolstvo gledati drugače kot na druge ustanove, če hočemo zagotoviti vsaj takšne pogoje, kot so bili dosedaj. Vendar bomo morali tudi te izboljšati, saj šola vzgaja in uči mladega človeka, bodočega arhitekta in mu daje v roke najmočnejše orodje — znanje.

Kako delajo aktivni ZM?

Dejstvo je, da spremenjen način življenja spreminja tudi želje in interese ljudi. To še zlasti velja za mladino, ki se najhitreje vživlja v drugačne, nove pogoje. In prav tako je dejstvo, da najbolj množična organizacija mladih — Zveza mladine — svojim članom ne nudi več tistega, kar bi morala. Kajti aktivni se še vse preveč oklepajo starih, standardnih oblik dela, ki pa ob novih problemih, postajajo neučinkovite. Ker v njih mladi ne vidijo sredstev, s pomočjo katerega bi lahko reševali svoje življenjske probleme, se zanje ne ogrevajo in njihov odnos do dela v Zvezi mladine stagnira.

Ena temeljnih slabosti aktivov Zveze mladine v gospodarskih organizacijah se kaže v aktivnosti vodstev — torej izredno majhnega števila mladih — in pasivnosti članov. Vzrok je v vsebini te aktivnosti, kajti marsikaj je ostalo samo zaradi tega, »da pač nekaj delajo«. Vsa ta aktivnost zaradi nje same, dejavnosti, ki ne zajema želja mladih, pa samo večja prepad med njimi in njihovo organizacijo.

Organizacija mladih bi morala reševati vsa številna življenjska vprašanja mladine, ki jih poraja samoupravljanje, izobraževanje, nagrajevanje po rezultatih dela, medsebojni odnosi, zaščita pri delu in drugje. Toda, čeprav so marsikje to nujnost sprejeli in doumeli, pa dlje niso prišli. Nasprotno, upadla je celo aktivnost na drugih področjih.

Ugotavljamo torej, da sta programiranje in kadrovanje ena najbolj šibkih točk organizacije Zveze mladine. Večino delovnih programov so v aktivih sestavili po dogovorih v vodstvih in torej ne zajemajo interesov širšega kroga mladih ljudi. Skrb za pravilno kadrovanje izbiri pa se tudi omeji samo na kratek čas pred letno konferenco, namesto, da bi potekalo kontinuirano. Kajti razumljivo je, da je neuspešno delo aktivna pravzaprav posledica slabega dela vodstev, ki ni znalo v svoj program vnesti stvari, ki mlade zanimajo. Tudi prepogosto zamenjavanje kadrov nikamor ne vodi.

Ob zadnjih konferencah so v celjski občini tako mnogokje ugotovili, da je bila konferenca v preteklem letu zadnja aktivnost mladih ljudi in da se med letom niso lotili prav nobene akcije ali naloge.

Ko omenjamo mnoge slabosti dela aktivov Zveze mladine, ne moremo spregledati tudi slabega sodelovanja z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami in vodstvi podjetij. Toda ne bi se smeli ogrevati toliko za individualne stike, kot skupne programe in akcije.

I. Brglez

OBRTNI CENTER »ZARJA« ZALEC

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

I VKV STRUGAR

Pogoj: visokokvalificiran ali kvalificiran z 10-letno prakso

I KV DELAVEC V GALVANI

Pogoj: kvalificiran delavec v galvani ali delavec z večletno prakso na podobnem delovnem mestu.

Interesenti naj pisмено vložijo prošnje na upravo podjetja. Prošnje sprejemamo 15 dni po objavi v časopisu. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. S stanovanji podjetje ne razpolaga.

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU

V ZR Nemčiji še vedno traja politična kriza in vse kaže, da je tudi ne bodo tako hitro rešili, kajti spleti med posameznimi strankami, ki si v trenutnih okoliščinah prizadevajo, da bi izolekli kar največ koristi zase, so razmeroma nejasni in kakor si po svoje utrjuje položaj krščansko socialna unija z nekdanjim obrambnim ministrom Straussom, tako je v mnogih pogledih odvisna od možnosti koalicije s krščansko in celo socialno demokrasko stranko. Erhardu se očitno majo stolček, a kdo si ga bo udril na njegovo mesto, še niti ni jasno. Mnogi celo pričakujejo, da bo nekdanji »čudodelnik« nemškega gospodarstva naredil še en »čudež« za svojo stabilizacijo.

Mejni spopad med Izraelom in Jordanijo se je skorajda razvil v majhno vojno, ki je terjala (po približni oceni) okoli sto mrtvih na obeh straneh in verjetno bo nadaljevanje oboroženega spopada še posebej nevarna v varnostnem svetu. Že zdaj se je zaostrolo vprašanje repatriacije palestinskih beguncev, ki o njih razpravlja posebna komisija OZN že nekaj let in pedno znova ugotavlja, da je edino Izrael kriv, da tega problema ne morejo rešiti. Prav zaradi tega pa tudi zdaj nihče ne zagovarja izraelskega vojaškega odora na jordansko ozemlje.

Že nekaj časa vlada precejšnja napetost v pokrajini Butan, kamor so v zadnjem času vdrla kitajske čete in tako ogrozile znova položaje ob indijsko-pakistanski meji. Novi ministri, ki so po odstopu indijskega ministra Nande prevzeli vodstvo raznih resorjev, so takoj ostro nastopili proti kitajskim poskusom vnebrmiranja butanskega predela in terjajo, da se Kitajci umaknejo, ker bodo sicer veljali za agresorja, ki bi

mogel škoditi pakistansko-indijskim odnosom.

Spanija bi mogla doživeti v prihodnjih tednih velike spremembe, če upoštevamo, da že nekaj časa govorijo o »utrujenosti diktatorja generala Francu«. General je namreč prav te dni izdelal osnutek o možnosti, da postane Spanija monarhija, četudi ločuje, v osnutku položaja predsednika vlade in šefa države. Hkrati kaže, da se je Spanija dokončno odločila amnestirati vse politične obsojence in izgnance, ki so bili udeleženi državljanske vojne.

V Džakarti še vedno deluje vojaško sodišče, ki obsoja na smrt in kot petnajsti obsojenec je zdaj major indonezijske vojske Muliono, ki ima sicer pravico, da zaprosi predsednika Sukarna za pomilostitev. Predsednik Sukarno v dosedanjih primerih ni uporabil te pravice, ker je nanj vplival vojaški svet, naj nikar ne bo popustljiv. Zato tudi ni verjetno, da bi spremenil svoj odnos ob primeru majorja Muliona.

MODNA HIŠA ALI PARKIRIŠČE Odločajo naj občani

Ze pred leti, ko so Celjani prvič slišali za idejo o novi trgovski hiši v Celju, so se razvile živahne debate o lokaciji. Potem pa je ostalo le pri besedah in prebivalci mesta ob Savinji so pozabili na modno hišo. Letos pa so se spet razburili duhovi. Gre namreč za načrt, da bi zazidali parkirni prostor ob Gubčevi ulici poleg gostišča Koper. Tam naj bi stala nova večnadstropna trgovska hiša, v kateri naj bi potrošniki dobili vse, kar je v taki trgovini pač mogoče kupiti.

Tega, da Celje potrebuje tak objekt, nihče ne zanika, spet pa je lokacija tista, ki daje misliti. Del tistih, ki so že povedali svoje mnenje, trdi, da bi bilo nesmiselno zazidati parkirni prostor, ki jih v Celju že tako primanjkuje. Hkrati opozarjajo na to, da je Gubčeva ulica dokaj prometno obremenjena, saj tam obračajo lokalni avtobusi. Navaajo tudi pomislek, da je nevarno uničiti ta edini nekoliko bolj »zračni« del tega celjskega mesta. No, razlogov, ki govorijo proti lokaciji pa je seveda še več (parkirni prostori za modno hišo, oskrbovanje, arhitektonska neusklajenost z ostalimi stavbami in podobno).

Toda drugi del diskutantov trdi, da je vse te napake možno urediti. Avtobusi lahko obračajo pri mostu ob Savinji, trgovino bi oskrbovali z dvoriščne strani, parkirne prostore bi mogli urediti na bolj primernem kraju — saj tudi v svetu mnoge modne in trgovske hiše nimajo lastnih parkirnih prostorov — stavbo pa je mogoče tudi arhitektonsko zasnovati tako, da se bo lepo podala v stari del mesta.

Svet za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve je o lokaciji za novo trgovsko hišo že večkrat razpravljal. Zdaj so se odločili, da povprašajo za mnenje še občane, od katerih naj bi se jih čim več odločilo za ali proti zazidavi parkirnega prostora ob Gubčevi ulici. Zato predlagajo, naj bi ljudje sporočili svoje mnenje občinski skupščini, saj bo svet šele na podlagi javnega mnenja dokončno odločil, kje naj bi gradili novo trgovinsko hišo. Inicijativa sveta je vsekakor na mestu, saj bi bilo tudi ob prejšnjih lokacijah manj problemov, če bi se posvetovali z občani. Zdaj pa, izkoristimo priložnost in povejmo, kaj mislimo. Do prvega decembra je čas, kajti potem bo vsako negodovanje neupravičeno.

Razprave o načrtih, ki jih že uresničujemo

RAZLOGI ZA ZAMUJENO IZDELAVO SO ŠTEVILNI NA VSEH RAVNEH

Kazalo je, da smo na izdelavo srednjeročnih načrtov za razvoj občin do leta 1970 pozabili, saj – razen nekaterih izjemnih primerov – o teh načrtih v širšem krogu niso nikjer razpravljali. Hoteli smo zvedeti, zakaj je izdelovanje načrtov v zaostaku, vzbuditi sestavljalce k pospešenemu delu in občane ter samoupravitelje, da bi z večjo odločnostjo zahtevali jasnejšo usmeritev proizvodnje in razvoja v svojem območju.

Za pojasnila smo zaprosili načelnike za gospodarstvo v občinah na našem območju in tokrat objavljamo njihove odgovore. Manjkata odgovora iz Mozirja in Slovenskih Konjic, ki ju bomo verjetno lahko objavili v prihodnji številki.

Franc Perše, v. d. načelnika oddelka za gospodarstvo občine Laško

PLANIRANJE ZARADI PLANIRANJA?

Pri nas (ne samo v občinah) je že običaj da sprejemamo plane v obdobju, za katerega naj bi veljali. Pogosto se zato izgovarjamo, da moramo čakati na podatke iz preteklega obdobja, ki zaradi teh ali drugačnih obremenitev še niso znani. Izgovori so sicer večidel utemeljeni, dokazujejo pa, da sta točnost in ažurnost spremljanja gospodarskega razvoja še vedno na precej majhnih nogah.

Za takimeno naknadno planiranje so seveda še drugi razlogi. Številne spremembe, ki smo jih bili doslej vajeni, prav gotovo niso prispevale k čvrstosti planiranja in morda bi prav v pogostem spreminjanju iskali razloge za malodušje ob občini, da planiramo zaradi planiranja. Hkrati s planom bi namreč morali zagotoviti učinkovito evidenco o izpolnjevanju načrtov, kajti če ni takšne evidence, so plani običajno nekoristna materiala v obliki papirja, ki leži v raznih predalih. Kdo bi si upal trditi, da v preteklosti tega ni bilo?

Zdajšnji srednjeročni plan naj bi pomenil obrat v dosedanjem sistemu planiranja, obrat, ki naj bi zagotovil kvaliteto. Vsake novosti pa ni mogoče takoj osvojiti in tako smo mogli pričakovati, da se bo srednjeročni plan razvil v plan, ki bo splošno sprejel: me, todologija planiranja pa tudi ni povsem razčiščena.

V naši občini je osnutek srednjeročnega programa v izdelavi in bo med 20. ali 25. novembrom pripravljen, da bodo mogle o njem razpravljati krajevne organizacije SZDL. Na teh posvetih bodo sodelovale tudi razne organizacije in društva. O pomembnejših stališčih programa bodo razpravljali tudi na konferencah SZDL v prvi polovici decembra, prav tako pa tudi zbori delovnih ljudi v delovnih organizacijah in zbori volivcev v krajevnih skupnostih, šele zatem bomo srednjeročni plan dokončno sprejeli.

Ivan Petaver, načelnik oddelka za družbeno-ekonomske zadeve in nadzor občine Celje

O KONCEPTU PROGRAMA RAZPRAVLJAMO SVETI

V zvezi z vprašanjem o izdelavi srednjeročnega programa sporočamo, da je koncept za obdobje 1966 – 1970 že izdelan in zdaj razpravljajo o posameznih področjih plana svet občinske skupščine. Sveti bodo razprave o srednjeročnem planu zaključili do 19. novembra, nakar bodo o načrtu razpravljale družbeno-politične organizacije in posamezna strokovna društva.

Republiškega srednjeročnega programa, ki bi naj dal osnovne smernice in proporcije bodočega razvoja za širšo regijo, še niso sprejeli in zagledali tudi mi nismo mogli prej z našim srednjeročnim planom v širšo razpravo. Sestavljanje srednjeročnega družbenega plana za področje družbenih služb in komunale, kjer naj bi prevzemali občinski programi bistveni delež, pa ovirajo nesprejeti predpisi o financiranju izobraževanja, o sredstvih za nadaljnji razvoj šolstva, o prispev-

kih za uporabo in urejanje mestnih zemljišč, predvidevanja za likratno zmanjšanje proračunske potrošnje pa ostaja nerazčiščeno tudi financiranje drugih družbenih služb.

Stanko Cokan, načelnik oddelka za gospodarstvo občine Zalec

DELOVNE ORGANIZACIJE SE BREZ NAČRTOV

Priprave za srednjeročni program gospodarskega in družbenega razvoja občine Zalec so v teku. Zaradi specifičnosti gospodarskega položaja občine nastopajo sicer razne težave. Občina ima sorazmerno močno razvito industrijo, v kateri pa prevladujejo podjetja tekstilne industrije in podjetja za predelavo nekovin, ki zanju v današnjih ekonomskih pogojih ni jasne perspektive orientacije razvoja. Hkrati pa je v občini močno razvito kmetijstvo zlasti družbeni sektor, ki zanj še ni izdelan konkreten program razvoja.

Osnova za izdelavo srednjeročnega programa bodo vsekakor srednjeročni programi razvoja delovnih organizacij, ki pa še v večini primerov niso izdelani. Razlogov je več, glavni pa je nestabilnost v gospodarstvu, ki ne daje jamstva za opredeljeno orientacijo v prihodnosti.

Stane Trontelj, načelnik oddelka za gospodarstvo občine Šmarje pri Jelšah

RAZPRAVE O OSNUTKU ŽE APRILA

S sestavljanjem družbenega plana razvoja občine Šmarje pri Jelšah za obdobje 1966/70 smo začeli že januarja, ko so nam delovne organizacije sporočile potrebne podatke oziroma dostavile svoje programe razvoja. Predosnutek družbenega plana z ustreznimi dokumentacijo smo izgotovili že aprila, nakar so ga obravnavale strokovne komisije in ustrejni sveti. V začetku maja pa smo izvelec plana predložili v obravnavo občinski skupščini in krajevnim skupnostim. Zaradi neidealnega planiranja v nekaterih delovnih organizacijah smo prilagodili plan naših predvidevanj, zdaj pa ga primerjamo še z osnutkom družbenega plana republiškega Predvidevanja, da bo tako prečiščen in vsestransko obravnavan plan dokončno prirejen še ta mesec in bi ga po tej skupščini sprejela v decembru.

Pri planiranju za to obdobje so bile nekatere delovne organizacije po družbeni reformi v zelo negotovem položaju, zaradi tega tudi njihovi programi niso bili najbolj ustrezno sestavljeni. Sodimo tudi, da pri oblikovanju srednjeročnih programov niso v zadostni meri sodelovali organi upravljanja oziroma delovni kolektivi naspolh. Realnost programiranja v delovnih organizacijah pa je v veliki meri odvisna od strokovnosti kadrov, teh pa še vedno ni zadosti.

Franc Senica, načelnik oddelka za gospodarstvo občine Sentjur

NI BILO SPLOŠNIH KRITERIJEV

Izdelava srednjeročnega programa v občini Sentjur je bila redna in zdaj je osnutek v zaključni fazi. O programu bodo v začetku decembra razpravljali zbori volivcev. Upravni organi, ki pripravljajo srednjeročni program, so imeli precejšnje težave, ker ni bilo splošnih kriterijev za izdelavo programa, hkrati pa je tudi osnutek srednjeročnega programa republiške precej zakasnil. Delovne organizacije s sedežem v občini so dostavile svoje srednjeročne programe pravočasno,

nekaj več nevspečnosti smo imeli s programi delovnih organizacij, ki imajo svoj sedež izven občine.

Delovne organizacije so dobro ocenile možnosti in pogoje nadaljnega razvoja, čeprav so pri programiranju nastajale težave zaradi nepoznavanja ekonomsko-planskih instrumentov. Največje nevspečnosti so v izdelavi načrtov za družbene službe, predvsem za šolstvo in socialno varstvo. Program razvoja občine pa je vendarle zasnovan na materialni bazi in je odraz pogojev in možnosti, ki jih ima občina v nadaljnjem razvoju.

Cetudi z izdelavo programa nekoliko zamujamo, smo prepričani, da ga bomo še vedno sprejeli pravočasno, saj bodo te dni o njem razpravljali na zborih volivcev ter v delovnih organizacijah, a občinska skupščina že v drugi polovici decembra.

☆

Takšna je podoba izdelave srednjeročnega družbenega programa za posamezna področja in prepričani smo, da homo v decembru lahko že bolj določeno poročali o posameznih programih.

Dejstva, ki jih navajajo načelniki za gospodarstvo, so večidel jas-

na, četudi se ne moremo izogniti občutku, da so se vedno nespornosti o planiranju, ki bi naj bilo že – skladno z družbenim razvojem – docela decentralizirano. In v kolikor tudi je, so vezi za primerjave preveč šibke, manskodaj nastajajo načrti zaradi nujnosti jih je potrebno kasneje popravljati, menjajo se načela proizvodnosti in produktivski odnosi, kar vpliva na negoto-

vost načrtov in posledično spet na samo proizvodnjo.

Upajmo, da je tokratno sestavljanje srednjeročnih programov posledice, kjer se kažejo znamenja nekdanjega neusmerjenega načrtovanja in da bodo prav načela družbenih reform prispevala v prihodnje k skladni rasti načrtov od proizvodnje naprej.

H. S.

BURNO, A NEUČINKOVITO

Pred dnevi je Občinska skupščina v Laškem razpravljala o problemih šolstva in novem zakonu o financiranju šolstva, o problemih kulturno-prosvetne dejavnosti, razvoju turizma in realizaciji občinskega proračuna.

Izredno zanimiva je bila razprava po poročilu o problemih šolstva in o predlogu novega zakona o financiranju šolstva, s katerim je odborniki seznanil predsednik skupščine M. Klemenčič. Prosvetni delavci, ravnatelji osnovnih šol, ki so se poleg odbornikov udeležili te seje, so ostro obsodili sestavljalce novega zakona o financiranju, čes da niso upoštevali njihovih mnenj. Profesor Pešec z radeške osnovne šole je opozoril na vsebino nekaterih členov, med drugim na člen, ki vsebuje predlog, da bi naj tam, kjer je dovolj sredstev, financirali poleg šolstva še prehrano in nakup učil učencem. Po njegovem mnenju je to nesmisel, ker bi naj novi zakon v resnici uzakonil in uravnaval dotok sredstev, torej tudi na področju, kjer ni bilo dovolj sredstev za šolstvo. S tem členom bi pa pomagali učencem, ki se šolajo že tako v dobrih pogojih, ker se namreč sredstva za financiranje šolstva po novem stekajo iz prometnega davka. Tega je pa več tam, kjer je gospodarstvo bolj razvito, torej tudi standard višji.

Kritično je ocenil tudi člen, ki citira, da bi naj po novem zakonu stipendirali tudi študente tujih držav, ki bodo študirali pri nas. Glede na to, da novi zakon ne zajema financiranja nekaterih glasbenih šol, na primer radeške, bi bilo razumljiveje, da bi sredstva namenili raje za razvoj in potrebe teh šol, kot pa tujim študentom.

Odborniki so na koncu predlagali, naj bi občinska skupščina sprejela predlog, da bi zbrane pripombe njeni predstavniki, ki se bodo v prihodnjih dneh udeležili v Celju bazenskega posvetovanja o novem zakonu o financiranju šolstva, prenesli članom izvršnega sveta, ki bodo tolažili novi zakon. Pri tem naj bi poudarili, da sestavljalci novega zakona niso upoštevali mnenj in pripomb prosvetnih delavcev na terenu.

Prosvetni delavci so na seji naglasili, da je skrajni čas, da se razmere normalizirajo, saj zaradi pomanjkanja sredstev trpi strokovno delo. Tovarišica Kovačič je poudarila, da idealizem v prosvetnih vrstah iz leta v leto upada, kar je tudi razumljivo, saj se problemi šolstva le polagoma in prepočasno rešujejo. Tako se dogaja, da se strokovne konference spreminjajo v navadne seje o vprašanju osebnih dohodkov in sredstev namesto

o učnih uspehih in problemih prosvetne dejavnosti.

Po večurni razpravi o šolstvu so odborniki razpravljali še o problemih telesne vzgoje (berite zapis na 8. strani) in o kulturno-prosvetnih dejavnosti. Predstavnik občinskega odbora SZDL je med razpravo naglasil, da je kriva mrtvila kulturno-prosvetnih organizacij v resnici občinska zveza teh organizacij, ki je nodelavna. Omenil je, da občinska zveza ni razdelila niti od skupščine dodeljenih sredstev, ki zaradi pomanjkanja teh sredstev le s težavo delajo. Tako se je letos zgodilo, da je na ziro račun občinske zveze dovolj sredstev za delo društev, da pa so zaradi slabe organizacije dela ta sredstva v resnici zamrznjena v banki, ker ni bilo dole ljudi, ki bi jih razposlali društvom. V takih pogojih je razumljivo, da je dejavnost teh društev začela odmirati. Največja vzel se čuti ravno v Laškem, kjer so po obnovitvi kulturnega doma vsi pogoji za uspešno delo, v resnici pa dom ostaja prazen brez prireditve kulturno-prosvetnih organizacij. Najdelavnejša od vseh sta le dva pevski zbora, ki pa sama ne moreta te vrzeli premostiti.

-cz

Neverjetno pretiravanje

Ljudje, ki imajo opraviti z obrtniki, pogosto pretiravajo. Včasih pravi, bi celo skočili iz kože; in če bi skočili, kaj bi šele bilo, če bi morali čakati, da bi jih nazaj o kožo spravil kak obrtnik!

— Ja, nekateri obrtniki res niso kar tako, je zadnjič potopil nekdo. — Pomislite, kaj se mi je zgodilo!

Občan je pripovedoval, kaj se mu je zgodilo. Povedal je, da se mu je zgodilo na primer to, da je iskal nekoga, ki bi mu v stanovanju popravil manjšo gradbeno napako. Obrtnik, ki je stopil do njega, mu je rekel, da za takšno malenkost pač nima časa, drugi trije obrtniki pa so ga tako rekoč odpravili z istimi besedami. Na koncu je bilo jasno, da se ni pravzaprav nič zgodilo, ker enostavno ni bilo nobenega obrtnika, da bi se lahko kaj zgodilo.

— Kakšna nezadržanost! je vzkliknil nekdo drug. — Da se sploh lahko zgodi kaj takega!

Povedal je, da mu je skoraj na kolenih uspelo prepričati dva obrtnika, mojstra in vajenca, da bi mu v stanovanju popravila manjšo gradbeno napako. Saj veste tudi, v gradbeništvu delajo napake, ker so ugotovili, da niso papeži in so zmotljivi. Obrtnika sta si ogledala napako. Ker je bila manjša, je mojster rekel, da jo bosta prišla popraviti prihodnji dan. Mojster je mimogrede napravil v bližini napake nekakšno strokovno luknjo o steno. Ko so ga vprašali, zakaj je bilo to potrebno, je odurnil, da imajo v hiši

KOZERIJA

tako smalerja, ki bo to luknjo z uspehom zamašil.

Tovarišev obrtnikov naslednji dan ni bilo, a nekaj se je vendarle zgodilo.

— To so ti pravi gospodje! je pretiraval tretji. — Mislite, da jim je sploh kaj do manjših del? Pomislite, kaj se ti zgodi!

Rekel je, da ni dosti manjkalo pa bi mu obrtnik manjšo gradbe-

no napako popravil do konca. Prišel je kar dvakrat; ko je prišel prvokrat, si je stvar ogledal, potem pa dejal, da bo prišel prihodnji dan. Prihodnji dan je stranko razveselil s tem, da si je stvar ponovno ogledal in rekel, da bi prišel prihodnji dan. Tisti dan bi bil gotovo prišel in zadevo popravil, kar pomeni, da bi se zgodil skoraj čudež. Ampak ni bilo ne njega ne čudeža.

Torej bi se skoraj zgodilo. Ker se ni, bi rekel, da ljudje pretiravajo. Pretiravajo s svojimi gradbenimi napakami, saj gradimo vendar brez napak: pretiravajo z obrtniki. Najbolj otipljivo je gotovo pretiravanje, češ da si bomo omislili še tako imenovano obrtniško loterijo, kjer bo glavni dobiček — obrtnik za takojšnjo in dokončno popravilo ali opravilo česarkoli. Najbolje je, da malenkostne obrtniške zadeve opravimo sami, za pomoč pa prosimo v večjih, izjemnih primerih, če bi pretiraval, bi rekel, s kolikovo prosimo.

A. Konica

POMAGAJ SI SAM!

Da so v Celju s servisi velike težave, je znano vsem potrošnikom. Če bi računali samo z njihovo pomočjo, bi prav gotovo polovica radijskih in televizijskih sprejemnikov žalostno molčala in tudi električne štedilnike in pralne stroje bi zamenjali njihovi klasični predniki. In vendar so Celjani trmasti ljudje — nočejo in nočejo se sprijazniti z dejstvom, da imajo servisi preveč dela in da je zato pač treba potrpežljivo čakati na vrsto, ki pa je včasih tako zavita in zvita, da je težko ugotoviti, kje je njen začetek in kje konec. Tako se zgodi, da človek zaman prisluškuje korakom na hodniku v upanju, da prihaja elektro-, vodo- ali kak podoben instalater. Pipa pa medtem vztrajno pušča in žena z zavilnimi rokavi in z jezo v očeh pogleduje pokvarjeni pralni stroj. Potem se potrošnik razjezi in že desetič nahruli servis. Zaleže pa ne!

Pred kratkim smo se tudi mi zapletli z Elektrosignalom. Začelo se je s tem, ko smo ugotovili, da gredo v zadnjem času v Celju izredno v promet oljne peči. Pa smo se odločili, da poprosimo tovariša, ki opravlja servis, za nekaj napotkov našim potrošnikom. Med pomenkom naju je »zalotil« direktor. Kaj hujšega! Razgovor, ne da bi on vedel zanj! Poskušali smo razložiti, da gre samo za nekaj običajnih, preprostih napotkov kupcem oljnih peči, torej za nasvete, kako naj kupujejo in izbirajo, da se ne bodo potem po nepotrebnem jezili. Pa tudi to, da nas zanima, katere oljne peči so najbolj ekonomične in podobno. Ne, tega pa oni ne smejo povedati, kajti z vsemi proizvajalci, za katere opravljajo servis, imajo pogodbo o tem, da bodo delali reklamo za njihove proizvode! O kvaliteti naj se prepričamo kar med potrošniki! Tudi z nasveti o

izbiri vrste peči se ne bodo ukvarjali. To lahko ljudje zvedo iz prospektov, ali pa naj jih o lastnosti peči pouči trgovina. Skratka, nekako takole: potrošnik naj si pomaga sam, kakor ve in zna, mi bomo opravili le servis, če bo treba! Cedna obrtniško-trgovinska mentaliteta!

Toda gre za to, da Elektrosignal zaradi velikega števila popravil vseh servisov ne opravi v primernem času in tudi to je dejstvo, da veliko nevšečnosti ne bi bilo, če bi ljudem kdo svetoval pri izbiri.

Razgovor, ki se je prijetno začel, se je mučno končal. Direktor Elektrosignala pa je s svojo reakcijo pokazal, da mu menda ni čisto jasno, da je servis ustanovljen zaradi ljudi, ne pa, da so ljudje zaradi njega in tudi to mu je treba povedati, da brez potrošnikov ne bi imeli dela ne proizvajalci ne servisi!

J. Burnik

Sneg, ki je zapadel v teh dneh, je pregнал še zadnjega prodajalca kostanja

S POSLOVALNICAMI: moda

DROGERIJA

Zimski motivi, smučanje, sapkanje, drsanje — dragoceni spomini za vas in vaše otroke, ko bodo odrasli, na lepi sliki, ki jo boste hranili v družinskem albumu — vse to vam omogoči DROGERIJA razmeroma poceni, ker lahko v tej poslovalnici trgovskega podjetja »moda« kupite razne vrste fotoaparata s potrošniškim kreditom, ki vam ga omogoča podjetje. Ne oklevajte in stopite v poslovalnico DROGERIJA, kjer vam bodo svetovali, če želite za začetnika ali za bolj zahtevne fotografiske uspehe! Ne pozabite — strokovni nasvet je 99 % uspeha.

VOLNA

V posebnem oddelku prodajalne VOLNA lahko s preudarnim izborom raznovrstne preproge običajnih in izjemnih velikosti, tekače in predposteljnice, ki vam bodo omogočile, da se boste tudi bosi prijetno počutili v stanovanju, najsi bo zunaj še tako hladna zima. In še to: Preproge, ki jih boste izbrali v poslovalnici VOLNA, boste lahko vzeli na potrošniški kredit, ki vam ga omogoča podjetje. K preprogam boste mogli izbrati tudi ustrezno posteljnino, že izgotovljeno, ali pa tudi blago za izdelavo posteljnih ponjav, pregrinjaf, blazinjakov in podobno!

SOLČAVA

Najbolj skrito bi moralo biti tudi najbolj mikavno, je dejala že Eva Adamu in z nasmehom odtrgala smokvin list z drevesa. Tega pravila se zaveda tudi sodobna konfekcija ženskega perila, ki z okusnimi vzorci in prijetnimi okraški opremlja svoje izdelke tudi za najbolj zahteven okus. A najbolj pomembno pri vsem tem je dejstvo, da tako opremljeno perilo ne izgubi svoje kvalitete, temveč da sodobne kemije tkanine omogočajo kvaliteto izdelavo in preprosto čiščenje. Pridite v prodajalno SOLČAVA in prepričali se boste, da je imela že Eva prav!

STARI TRG

Ste prihranili v kakšnem kotičku nekaj denarja za »hladne« dni? Potem ga boste zdaj lahko koristno uporabili. Lepa in topla odeja je vredna več kakor razbeljena peč. Peč se ohladi, a pod odejo je vedno bolj toplo. Če hočete poceni in prijetno toploto za zimske dni, potem se zglasite še v teh dneh v prodajalni STARI TRG, kjer boste lahko izbrali prešite in volnene odeje s popustom od 20 do 40 odstotkov. Mar ni to res sijajna prilžnost?

Premalo predmetnih učiteljev

USPEHI V OSNOVNEM SOLSTVU SE KAR ZADOVOLJIVI

Zadnja analiza učno-vzgojnega kadra na 12 osnovnih šolah v šentjurski občini je pokazala, da je med 98 učitelji 84 razrednih, četudi bi bilo po sistematizaciji potrebno le 65 učiteljev za razredni pouk, a 34 za predmetni pouk oziroma profesorjev.

V minulem šolskem letu je bilo v dvanajstih osnovnih šolah (dve centralni, tri samostojne, pet nerazvitih in dve podružnični) šentjurske občine 2.341 učenec, a šolanje je uspešno zaključilo 2046 učencev (87,4%). Povprečni odstotek je sicer kar zadovoljiv, četudi je opazno, da je uspeh v višjih razredih precej nižji. Toda zlošno zmanjševanje uspeha v višjih razredih je običajen pojav na vseh šolah in zanj ne moremo iskati razlogov v neustreznosti učno-vzgojnega osebja. Tudi razmeroma veliko število bolezenskih dopustov ni bistveni razlog, dasi je razumljivo, da je kljub nadomestilom pouk zaradi tega nekoliko trpel.

Očitno zmanjševanje uspešnosti v višjih razredih osnovnih šol, ki ga po analizi zavoda za zaposlovanje opazamo v vseh šolah na področju komunalne skupnosti, je posebno vprašanje, ki bi ga bilo vredno podrobno raziskati, saj vpliva neza-ključna osnovna šola na vprašanje nadaljnjega vključevanja mladine v uk in zaposlitev.

Za učiteljski kader v šentjurski občini je namreč zelo pohvalno dejstvo, da je med njimi 29 izrednih slušateljev na raznih višjih in visokih šolah, ki so v zadnjem obdobju opravili skupaj okoli dvesto izpitov. To prizadevanje učno-vzgojnega kadra v šentjurski občini je zadostno jamstvo, da bo prej ko slej šentjurska občina imela tak sestav kadra na šolah, kakršnega predvideva sistematizacija.

V lanskem šolskem letu je razpolagalo šolstvo v šentjurski občini s 163 milijoni starih dinarjev. Od tega

so za osebne dohodke porabili nekaj nad 144 milijonov, a za materialne izdatke dobrih 19 milijonov starih dinarjev. Osební dohodki so bili za 7,5 % večji kot leto poprej, a še vedno niso uravnani z osebni-

mi dohodki v poklicih s sorodnimi kvalifikacijami. Občinska skupščina Šentjur si bo tudi letos prizadevala, da bo olajšala delo v šolah, kolikor bodo le dopuščale možnosti.

HeŠ

Rešitev presega možnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bili smo v Kamniku in od vodstva podjetja Titan izvedeli, da bo obrat na Ljubnem nadaljeval z delom, ker so se tržne razmere popravile. Upamo, da je ta stvar resna. Vprašanje rečiškega obrata pa ostaja, ker je njegova rešitev v odločitvah samoupravnih organov. Konus je odpustil 24 ljudi, obdržal pa je še obrat v Sp. Rečici. Upamo, da bo nekaj odpuščenih pozneje znova sprejetih, za ostale pa iščemo rešitev, kot sem že dejal, v prevozih drugim ali pa z delom doma, če nam bo uspelo zgraditi kakšne obrate.

— Omenili ste težajo po novih obratih. Teh nekaj, kar jih imate, vam, kot je videti, s svojo nestalnostjo povzroča jo težave, torej bi to bila zopet rešitev le za nekaj časa?

● Drugih možnosti ni, ker ni sredstev.

— Ali je možna kakršnakoli prekvalifikacija odpuščenih ljudi?

● Vprašanje prekvalifikacije ni problem, ker je večina brezposelnih ljudi brez kvalifikacij, ki se opirajo kakršnegakoli dela.

— Bi mogoče lahko že danes povedali, kako bo skupščina konkretna pomagala reševati problem teh ljudi, saj je to na koncu koncev tudi problem občinske skupščine?

● Skupščina občine bo vlagala maksimalne napore v to, da bi našla

nadomestila za zaposlitev ljudi, ki so trenutno ali pa že dalj časa brez dela. Vendar je rešitev problema težavna, ker to ni samo naš problem. Vsekakor menim, da bomo morali problem zaposlovanja reševati bolj organizirano in načrtneje kot doslej.

— Letos je zgorela žaga v Rogovlci. Ali je LIN obdržal delavce s tega obrata?

● Obdržal. Vozijo se v Nazarje. Pri tem bi rad poudaril tole. V dnevniku »Delo« se novinar zgraža zaradi teh prevozov iz Solčave v Nazarje. Pripomnil bi namreč rad, da se veliko število naših občanov vozi na delo dalj kot pa ti iz Solčave; prevoz teh traja namreč dobre pol ure, medtem ko se vozijo oni iz Luč v Ljubljano ali Kamnik tudi več kot dve uri. Dejstvo je, da so ti, ki se vozijo v Ljubljano in Kamnik, mnogo bolj obremenjeni. Kljub temu pa smo vendarle zadovoljni, da imajo ljudje zaposlitev, torej delo. Kako bi se moral ta novinar šele zgražati če bi se spomnil ali pa vedel, da v nekaterih drugih občinah na podobnih relacijah prevažajo šolske otroke...

Ob koncu bi želel povedati še to, da je po mojem mnenju iskanje rešitev tega iz dneva v dan težjega problema počasno, rekel bi, prepočasno za ogrožene ljudi. Vendar pa vseh teh primerov ne moremo rešiti čez noč.

J. Sever

KDO JE KRIV TRAGEDIJE V PESJEM — OKROŽNI TOZILEC UVEDEL PREISKAVO

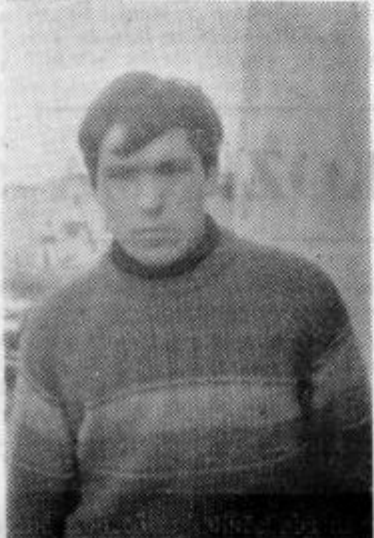
TRIJE MRTVI

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Popoldne je nesla mamc, bratu in pradu, pripoveduje hčerka Angela. »Pred odhodom mi je še naročil naj poskrbim, da bo kosilo v redu. Pripravljala sem kosilo in čakala na njih...« V črno zavito dekle nam je solzna oči pripovedovala, kako so potekali zatem dogodki.

»Ljudje so nenadoma začeli vpiti: POKOPALO JIH JE, NA VASE SE JE ZRUŠIL STROP. Ko sem prišla tja, sem videla brata, ki je bil ves umazan od prahu in sledi. Najprej sem si v strahu oddahnila, zatem sem došla vso tragedijo, ko sem zrla v ljudi, ki so kopali, kopali... Tam, nekje spodaj so bili stari in svaki...«

Franc Konečnik, oče treh otrok, med katerimi je najmlajši, sin pomagal pri delu, je s svojimi skromnimi prihranki od kopaške plače začel graditi hišo pred šestimi leti. Takrat je postavil temelje, ker so bili otroci majhni, zaslužili pa je le sam, je gradnjo za nekaj let odložil, na temelje pa postavil lesen provizorij. Medtem se je ena hčerka poročila, drugi dve pa zaposlili, zopet so začeli hraniti za hišo. Ko so izvedeli, da bodo rušili nekdanjo konjušnico so hitro zagrabili

Franc Konečnik: »Nihče nas ni odganjal...«

za priložnost, saj bi s pridnim delom lahko zbrali marsikatero opeko in drugi gradbeni material. Z delom so pričeli že v sredo. Dan za dnem so delali, sin in mati ves čas, ostali pa, ko jim je čas dopuščal.

»Narod je bil vsiljiv, kako tudi ne, ko pa je bilo zastoj,« pripoveduje Jože Tomič, brat od pokojne, ki je prav tako pomočnik Konečnikovim.

»Ljudje so bili nemogoči, nihče ni nikogar poslušal, vsak je samo hitel, kako bi v najkrajšem času zbral čim več materiala. Nobena opozorila niso zalegla. Franc mi je povedal, da misli najeti kredit, in da bi na pomlad nadaljeval z gradnjo. Veselil se je svoje hiše, zdaj pa...«

Podiranj se je udeležilo tudi 75 ljudi! Pred nekaj dnevi se je pod enim izmed podirancev udrl strop, vendar k sreči ni bilo poškodb. O tem so obvestili uslužbenca, ki bi moral skrbeti za varnost.

»Ljudi smo opozarjali, toda to ni zaleglo,« trdi GVIDO TAJNIK, ki je bil službeno določen od uprave rudnika za vodjo rušenja. »Se malo pred nesrečo sem bil v usodnem prostoru in Konečnikove opozorili, da rušenje vmesne stene, dokler je na njej strop, ni varno. Zapustili so prostor, toda, komaj sem prišel naokrog so bili že nazaj v njem, čez nekaj trenutkov, pa se je strop sesul.«

Ta nesreča kaže na vrzke, ti pa so v nestrokovnosti in slabi organizaciji dela. Kako je mogoče dovoliti izpodkopavanje zidu na katerem je strop? To je tembolj nerazumljivo, ker so bili ljudje, ki so rušili zgradbo večinoma rudarji. Poleg tega bi moral usluž-

benec ali vodja rušenja na silo zagotoviti varnost, saj je imel za to možnost, predvsem po dnevu, ko se je že pripetila nesreča, ki pa ni zahtevala živca. Čeže, da se je uprava rudnika tega zavedala, saj so poslali v Pesje bulnika tožila, to so nam potrdili tudi predstavniki uprave s katerimi smo o nesreči govorili. Tovarniš v uradni ni celo zatrdil, da so mislili rušiti z buldožerjem. Kako, če pa je buldožer prispel v Pesje šele v ponedeljek, z delom pa ni pričel niti v torek. Torej takrat, ko je bila zgradba že skoraj v celoti porušena, razen prednjega, usodnega dela.

Sestnajletni sin FRANC Konečnik, ki je ob nesreči edini ostal živ nam je opisal potek nesreče:

»Mama in svaki sta izbrala material, ata pa je gledal. Jaz sem odnašal opeko in jo metal skozi okno. Ko je CIRIL začel rušiti steno se je nenadoma udrl. Mene je vrlo proti oknu. Strop se je ob oknu povsili, to je bila sreča, tako sem ostal živ. Ko se je prah razkidal sem skozi okno splezal ven. Priviljo, da so nas opozarjali in odganjali ven. Nihče nas ni gonil ven. Opozarjali pa so. Toda vsi so hoteli, tako tudi mi.

Ko so prihiteli ljudje in začeli kopati smo najprej našli očeta, zatem svaka Cirila, ki je ležal proti vhodu obrnjen, kot, da bi se hotel rešiti. Čez kakšno uro so odkopali tudi mamó. Vsi so bili mrtvi...«

Mladenček je stal na ometu in kazal proti ljudem, kjer so bila trupla. Ob našem prihodu je bilo še vse tako kot so zapustili reševalci. Oster vonj po plesnobi in sladkobn

ometa. Ljudje, ki jih je prignala radovednost in ki jih je pretresla nesreča so stali okrog podrtje in nemo zrl v smrtosnen prostor. V naročju matere, ki je stala ob ograji je zavekal otrok, kot, da bi se v njegovo otroško dušo zarezala brazda neprebolelega spomina.

»Ko bi vsaj eden ostal živ, vsaj eden, tako pa smo ostali brez staršev. Sestra pa brez staršev in moža,« je tožil Franc Konečnik in zrl v ruševine. Ciril Rednak je bil pomožni delavec pri rudniku, znan po svoji prešernosti. Prebivalci od blizu in daleč so se ob nedeljah navduševali ob njegovo igro, bil je dober nogometaš.

Spodaj, streljaj od ruševin so v dvorani kulturnega doma bile tri krste s pokojniki. Rudnik bo poskrbel za pogreb, smo izvedeli. Se enkrat se bo vsula ruša na njih, ko so umrli zaradi premajhne skrbi in slabe organizacije dela. Otroci so ostali brez staršev, hčerka brez moža in njen enoletni sin, ki je skoraj začel črkovati, da bi izgovoril besedo ata — brez očeta. Okrožni javni tožilec v Celju bo uvedel preiskavo zoper odgovorna Gvida Tajnika in Franca Škarjo. Buldožer pa je že pričel z delom...

J. Sever

Pevski zbor spet zaživel

V začetku letošnjega septembra je pevski zbor Svobode na Polzeli spet prišel z rednimi vajami. Prvi nastop so imeli na proslavi krajevnega praznika Polzele, 2. oktobra. Zdaž z vso vneto pripravljajo veseli večer, kjer bodo sodelovale vse sekcije njihovega prosvetnega društva.

Kot vsak drug pa ima tudi polzelski zbor velike težave. Te so zlasti kadrovske narave, saj so pevci zaposleni v različnih izmenah in nekateri celo v podjetjih s troizmen- skim delom. Predsednik zbora Avgust Vasle in Vinko Rizmal pa s svojo veliko prizadevnostjo in iznajdljivostjo pomagata zboru tudi čez te neveselosti.

SENTJURSKA SKUPŠČINA O VARSTVU PRI DELLU

Četrtr milijarde izgube

Pred dnevi je občinska skupščina v Sentjurju obravnavala poročilo o neizgubah in varstvu pri delu ter ugotovila marsikatero podobnost s preteklimi leti.

Ugotovili so, da so le nekatera podjetja v zadnjem času izboljšala delovne pogoje, uredila delovne prostore in izpopolnila strojni park ter ga hkrati oskrbeli z boljimi varnostnimi napravami. Posledica tako počasnega izboljševanja so seve še vedno pogoste delovne neizgube, ki jih je bilo sicer leta 1965 manj kot leta 1964. Inšpekcija pa je vendarle ugotovila, da je bilo leta 1965 kar za pet odstotkov več nepravilnosti in pomankljivosti v delovnih organizacijah, med katerimi je še vedno v ospredju neustrezna električna napeljava.

Med poškodbami v letu 1965 je v vodstvu gozdarstvo (16,9%), zatem kmetijstvo (11,8%) in lesna industrija (11,4%). Poškodovanci so boleli povprečno 16 dni in zaradi izgubljenih delovnih dni je bil narodni dohodek za dobrih 12 milijonov manjši. Skoraj dva milijona izgube v narodnem dohodku je nastalo zaradi neizgub izven dela. Teh je bilo 14 in poškodovanci so boleli lani bolnih 1.678 delavcev, ki so povprečno boleli 11 dni, kar je zmanjšalo narodni dohodek skoraj za 103 milijone dinarjev. K vsem tem izgubam moramo prišteti še 17 milijonov, ki so jih izplačale delovne organizacije za bolezni in 206 mili-

jonov, ki jih je plačalo socialno zavarovanje 25 dni. Razen tega je bilo varovanje in dobimo skupno izgubo nad 326 milijonov starih dinarjev.

Občinska skupščina je bila soglasna, da je tolikšna izguba za njeno gospodarstvo prevelika, posebej še, ker bi mogli zaradi ugotovitev, kje so vzroki za tolikšne izgube, preprečiti številne primere delovnih neizgub in drugih obolenj. Ugotovili so namreč, da se moški poškodujejo bolj pogosto kot ženske, da je šte-

vilo poškodb večje v primerih prve poškodbe, da so najbolj pogoste ne- sreče sredi tedna pogoste so po- škodbe pri mlajših delavcih in po- dobno.

Te ugotovitve bi mogle koristiti delovnim organizacijam, ki bi z večjo skrbnostjo pri vzgoji svojih delavcev in s smotno organizacijo dela lahko preprečile precej delovnih neizgub. Če bi odobrila nekaj več denarja še za varnostne naprave in zaščitna sredstva, pa bi bilo neizgub in zatorej tudi izgub — še znatno manj. Toda občinska skupščina je ugotovila, da prav tu delovne orga- nizacije še najbolj zaostajajo.

KOMISIJA ZA DODELJEVANJE STIPENDIJ PRI OBCINSKEM SODIŠČU V CELJU

razpisuje

DVE STIPENDIJI ZA ŠTUDIJ NA PRAVNI FAKULTETI OD 5. SEMESTRA DALJE — PRAVOSODNA SMER.

Prošnjo, ki mora biti kolkovana z 0,50 N-din je vložiti pri navedeni komisiji do vključno 5. decembra 1966.

Prošnji za dodelitev štipendije naj prosilec priloži potrdila o dosedanem šolanju, kratek življenjepis, potrdilo o premo- ženskem stanju oziroma dohodkih staršev.

Priprave na konferenco SZDL v Konjiški občini

Prednost ima vsebina

Razprava o pripravi na letne konference SZDL in na volitve v prihodnjem letu je bila osrednja točka dnevnega reda nedavnega posvetovanja predsednikov krajevnih organizacij SZDL konjiške občine, ki je bilo tokrat v Vitanju. Potem, ko so se vodilni odborniki SZDL iz vseh krajev občine seznanili z razvojem in napredkom tega, po velikosti tretjega naselja v konjiški komuni, so obravnavali naloge, ki jih čakajo v prihodnjih mesecih. Iz poročil in razprav je bilo razbrati, da so priprave na letne konference že v teku in da bodo z njimi začeli že v drugi polovici novembra, tako da bi jih lahko končali do novega leta.

Tako so na Stranich sklenili, da bodo hkrati z vabilom članom podali tudi kratek izvleček letnega poročila o delu SZDL v tem kraju. Menijo, da lahko veliko doprinese k boljši udeležbi in konkretniji razpravi, saj bodo o problemih kraja

kot celote seznanjeni že pred zborom. V Vitanju pa so se na seji odbora domenili, da bodo na letno konferenco povabili tudi vse mlade, ki so letos dopolnili 18 let in jih bodo ob tej priložnosti sprejeli v članstvo SZDL. Tudi tu so mnenja, da je treba dati prednost vsebinskemu delu priprav, toda istočasno pa želijo na svečan način povečati število članov organizacije SZDL z mladino. Sicer pa bodo tudi v ostalih krajih poskrbeli, da vključijo čim večje število mladih ljudi v članstvo SZDL. V Zbelovem pri Ločah pa se bodo z vsemi člani, ki jih predvidevajo za razne odborniške funkcije, poprej osebno pomenili in tako zagotovili njihovo pripravljenost za določeno delo. Sem in tja se namreč še vedno primerja, da so posamezniki izvoljeni v različne organe brez svoje vednosti ter nato upravičeno odrekajo pripravljenost za delo.

Na vseh letnih konferencah bodo

razen o nalogah iz svojega območja, razpravljali tudi o osnutku pravil občinske organizacije, ki ga je pripravila tričlanska komisija občinskega odbora SZDL. Le-ta si želi, da bi v času javne razprave o tem pomembnem aktu dobili čim več predlogov, pripomb in stališč članov SZDL v občini.

Razprava o kandidatih za nova vodstva krajevnih odborov je tudi opozorila, da je potrebno zagotoviti sposobne in delovne člane. V tem gre še zlasti za to, da ob različnih menjavah ne bi prišlo do poslabšanja dela, posebno pa da ne bi nadljevati izvajanj tistih nalog, ki so jih začeli sedanji odbori. Po besedah predsednika občinskega odbora SZDL tov. Maroška so sedanja vodstva krajevnih organizacij v obdobju štirih let opravila številne in pomembne naloge, za kar jim je v imenu tega foruma izrekel vse priznanje želeč jim tudi v bodoče veliko delovnih uspehov.

MALA ANKETA

Tudi današnje malo anketo smo posvetili predsednikom krajevnih organizacij SZDL, ki smo jim zastavili enako vprašanje kakor prejšnjim: kolikokrat je krajevna organizacija Socialistične zveze v zadnjem obdobju aktivno sodelovala pri reševanju problemov svojega kraja in katerih? Enako vprašanje bomo zastavili nekaterim drugim predsednikom krajevnih organizacij tudi prihodnjč.

JOZE JERAM, Braslovce:

BERNARD CE PIN, Sešče:

»Pri nas so občani dolgo menili, da je SZDL samo politična organizacija, za organizacijo, na primer, volitev itd., sedaj res, da šele od nedavna spoznavajo, da je SZDL v resnici organizacija, ki pomaga k napredku kraja.

Tako je SZDL skupaj s krajevno skupnostjo dala pobudo in izvedla akcijo za ureditev ceste od Pariz do Braslovce. Ta akcija je bila največja. Ravnokar izvajamo akcijo za asfaltiranje ceste od trga do M. Braslovce, ki bo verjetno urejena do pomladi. Drži, da se je pri vseh teh akcijah čutilo izredno razumevanje delovnih organizacij s tega področja, predvsem obrata kmetijskega kombinata in pa tovarne nogavic s Polzele.

Preden bi pojasnil nedelavnost našega krajevnega odbora, moram povedati, da sem ob volitvah prevzel funkcijo samo pod pogojem, da me po letu dni kdo zamenja, ker poleg rednega dela, izrednega študija in družine ne zmorem še v redu opravljati tako zahtevne funkcije. Toda to se ni zgodilo, še manj: vse je prepuščeno samo meni. Tajnika že ves čas sploh nimamo, za pisanje vabil in raznašanje sem odvisen povsem od lastne iznajdljivosti. A kljub temu, da razpošljemo tudi tisoč in več vabil, pride na se- stanek samo okoli trideset članov. Osnovna organizacija ZK je že nekajkrat raz- pravljala o problemih aktivnosti SZDL, a tudi brez uspeha. Dejavnosti v resnici, ni, a sam ne morem za to odgovarjati, ker ni nikogar, ki bi pokazal vsaj trohico iniciative.

JOZICA PUR- NAT, Nova Štifta:

FRANC SENI- CA, predsednik krajevnega odbora SZDL Sentjur:

»Pred leti, ko so nam predstavniki za- druge razmetali v prostoru družbenih or- ganizacij naš arhiv, je delo SZDL v Novi Štifti zamrlo. Poleg SZDL so bile zelo delavne tudi druge organizacije.

No, letos smo pripravljali večjo akcijo za asfaltiranje ceste, vendar, ker ni do- volj sredstev, smo jo za nekaj časa pre- ložili. Tu je bil pereč problem telefon, njegovo vzdrževanje, ki ga uporabljajo ob- čani v primeru potrebe. Letos smo zbrali sredstva, da plačamo vzdrževanje, tako da nam končno telefon ostane.

Članstvo SZDL se je na našem območju najprej zavzelo za ureditev športnega ob- jekta — kopališča — kjer so člani daro- vali precej udarniških ur. Prav tako ve- liko zanimanje in sodelovanje članov SZDL se je izkazalo ob organizaciji in ureditvi otroškega vrta, kjer so bili pred- vsem aktivni starši. Z njimi je imel kra- jevni odbor dva sestanka in uspeh ni izostal. Na zboru volivcev je pripravila krajevna organizacija razpravo o prispev- ku za uporabo mestnega zemljišča in do- segla, da bodo zbrani denar namensko uporabili za ureditev sentjurskega vodo- voda. SZDL se je aktivno vključila tudi v organizacijo vseh proslav, med njimi še posebej ob občinskem prazniku in drugih spominskih dnevi.

JOZE ZAGORICNIK, predsednik kra- jevnega odbora Aljažev hrib:

MARTIN KO- LARIC, pred- sednik kraje- vnega odbora SZDL Laško:

Delo krajevnega odbora na našem ob- močju smo osredotočili predvsem v aktiv- nost, ki je bila v interesu večine članstva, zaradi tega pa lahko tudi priznamo, da smo s prostovoljnim delom ob ureditvi vodovoda na Aljaževem hribu in v Čretu pritegnili bolj ko ne vse članstvo. Podob- no je tudi ob zadnji akciji, ko smo se lotili obnovitvenih del Doma OF v Za- vodni. Ta dom so leta 1946 zgradili občan- i povsem prostovoljno, a dvakrat so ga poplave tako prizadele, da ni bil več upo- raben. Zdaž, ko ne bi imeli nobenega dru- gega prostora, smo se lotili obnove. Tudi to smo opravili večinoma s lastnimi sre- dstvi in s prostovoljnimi delom. Takšne ak- cije zagotavljajo uspešnost dela krajevnih organizacij tudi v drugih področjih dela, kajti članstvo je zadovoljno in priprav- ljeno sodelovati.

»Kadar pripravljamo kakšno akcijo, in- teh smo imeli doslej že več, delamo to skupaj z lokalnimi organizacijami, ker smo tako uspešnejši. Delali smo mnogo, letos pa pripravljamo akcijo za asfaltir- anje ceste iz Sešče, ki so jo povežemo z asfaltno do Matk. Večino komunalnih problemov rešujemo vse z obliko samo- prispevkov in prostovoljnimi deli. Občani sami prispevajo znatna sredstva za ure- ditev teh del, celo po 100 tisoč S-din. Pri- nas je SZDL v resnici pobudnik in orga- nizator.

TV od 20.11. do 26.11.

Nedelja, 20. 11.

9.05 Poročila (Ljubljana); 9.10 Disneyev svet — ponovitev (Ljubljana); 10.00 Kmetijska od- daja (Zagreb); 10.45 Tisočkrat zakaj — od- daja za otroke (Beograd); 11.30 Tomek in pes — serijski film (Ljubljana); ... Pokaži kaj znaš (Ljubljana); ... Ponavljamo za vas (Ljubljana); 17.30 Prenos tekme v waterpolu za pokal evropskih prvakov (Zagreb); 18.30 Poročila (Beograd); 18.35 Karavana — repor- taža (Beograd); 19.05 Ivo švicič: Dialogi — serijska igra (Zagreb); 19.54 Medigra (Ljub- ljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Cik- cak (Ljubljana); 20.30 Rezerviran čas (Beo- grad); 21.50 Zgodba za vas — serijski film — (Ljubljana); 22.15 Zadnja poročila (Ljubljana).

Ponedeljek, 21. 11.

9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.40 Ruščina (Za-

greb); 11.40 TV v šoli: Elektroenergetski si- stem SFRJ (Ljubljana); 12.05 Delo v elektrar- ni — dodatek k šolski uri (Ljubljana); 14.50 serijski film (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Kuharski nasveti — kostanj (Ljubljana); 19. 15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.40 Kaleidoskop (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 TV drama (Zagreb); 21.30 Biseri glasbene literature (Skopje); 21.45 Lirika Ljubomira Simoviča (Beograd); 22.00 Zadnja poročila (Ljubljana).

Torek, 22. 11.

TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 15.50 Rušči- na — ponovitev (Zagreb); 16.50 Poročila (Beo- grad); 16.55 Angleščina (Beograd); 17.25 Filmi za otroke (Ljubljana); 17.35 Disneyev svet — 18.40 Torkov večer s Tonetom Kozlevčarjem (Ljubljana); 19.00 Španija: dokumentarna od- daja (Ljubljana); 19.40 TV obzornik (Ljub- ljana); 20.00 Modra svetilka — angleški celo- večerni film (Ljubljana); 21.30 Kulturna pa- norama (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana).

Sreda, 23. 11.

9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.40 Angleščina (Zagreb); 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Za- greb); 15.50 Angleščina — ponovitev (Zagreb); 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev (Beograd); 17.00 Nogometna tekma: Dinamo greb); 15.30 Angleščina — ponovitev (Zagreb);

— Milan — vmes ob 17.45 TV obzornik (Za- greb — Ljubljana); 18.45 Reportaža studia Sa- rajevo (Beograd); 19.05 Zabavno glasbena od- daja (Zagreb); 19.30 Mozaik kratkega filma (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Cik-cak (Ljubljana); 20.34 Trije sloven- ski baletni avtorji Lipovska, Ciglica in Uk- marja (Ljubljana); 22.05 Zadnja poročila (Ljubljana).

Četrtek, 24. 11.

9.40 TV v šoli (Zagreb); 11.00 Angleščina — ponovitev (Beograd); 11.30 Glasbeni pouk — ponovitev (Beograd); 14.50 TV v šoli — po- novitev (Zagreb); 16.10 TV v šoli: Elektro- energetski sistem SFRJ (Ljubljana); 16.45 De- lo v elektrarni — dodatek k šolski uri (Ljub- ljana); 17.35 Poročila (Zagreb); 17.40 Zdrže- nje radovednežev — oddaja za otroke (Za- greb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana); 19.10 Glasba za vas (Beograd); 19.40 TV pro- spekt (Zagreb); 19.54 Medigra (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Aktualni pogovori (Beograd); 21.15 Ekran na ekranu (Zagreb); 22.15 TV dnevnik (Beograd).

Petek, 25. 11.

9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.40 Angleščina (Zagreb); 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Za- greb); 15.30 Angleščina — ponovitev (Zagreb);

16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev (Beograd); 17.55 Poročila (Zagreb); 18.00 Od- daja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Brez parol — mladinska oddaja (Ljubljana); 19.30 Iz slovenske poezije — domovinska lirika (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Uik-cak (Ljubljana); 20.35 Filmski spored (Beograd); 21.30 Pariz: Gala UNCEF — prenos (Evrovizija) vmes ob 22.30 TV dnevnik (Beograd); 23.50 Zadnja po- ročila (Ljubljana).

Sobota, 26. 11.

9.40 TV v šoli (Zagreb); 14.00 Prenos špor- tnega dogodka (Zagreb); 15.45 TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 17.10 Poročila (Skopje); 17.15 Zviti Pejo — lutkovna oddaja za otroke (Skopje); 17.35 Kje je, kaj je (Beograd); 17.50 Reportaža (Zagreb); 18.10 Vsako soboto (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 O našem govorjenju — III. del (Ljub- ljana); 19.10 Komorna glasba (Skopje); 19.40 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beo- grad); 20.30 Ekspedicija — serijski film (Ljubljana); 21.00 Humoristična oddaja (Beo- grad); 21.50 Po sledovih plesnih korakov — II. oddaja (Ljubljana); 22.00 Serijski film (Ljubljana); 22.55 Zadnja poročila (Ljubljana).

RADIO — CELJE

Nedelja, 20. novembra: 11.00 — napoved časa in programa, 11.05 — pogovor s poslu- šalci, 11.20 — obvestila, 11.30 — za nedeljsko razvedrilo, 11.45 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — Ivo Zupanc-Ludvik: Brežiški pohod.

V dnevi od 21. do vključno 26. novembra se bo program začel vsak dan ob 16.00 s po- snetkom z nove Jugotonove plošče ter čestit- kami in pozdravi poslušalcev, ob 17.00 bo celjska kronika, ob 17.15 pa obvestila. Razen tega bodo še naslednje oddaje:

ponedeljek, 21. novembra: 17.25 — športni pregled, 17.40 — iz simfonične glasbe;

torek, 22. novembra: 17.25 — mladinska od- daja, 17.40 — glasba z izposojenih plošč;

sreda, 23. novembra: 17.25 — iz dela celjske občinske skupščine, 17.35 — glasbena medigra, 17.45 — iz delovnih kolektivov;

četrtek, 24. novembra: 17.25 — radijski feljton, 17.40 — znani zabavni orkestri;

petek, 25. novembra: 17.25 — deset minut

z zdravnikom, 17.35 — za vsakogar nekaj; sobota, 26. novembra: 17.25 — naši poslu- šalci čestitajo in pozdravljajo, drugi del.

»Jezik je življenje«

ali učimo se slovenščine

(Nadaljevanje)

Strokovne šole, v katerih je celoten predmetnik prilagojen pač strokovnosti (slovenski jezik pa je zastopan praktično pač le toliko, kolikor je potrebno za sporazumevanje), seveda niso nikakršna izjema. Kljub temu, da so bili sestavljenci učnih programov za druge šole (vključno osemletke) slovenščini bolj naklonjeni, količinski obseg sam na sebi nameč še ne dokazuje, da bi spričo tega učenci ali dijaki kaj bistveno bolje obvladali materinščino. Vzrok za to je gotovo več in bi jih nemara lahko prao tako iskali v formalnih šolskih predpisih ali predmetniku slovenščine, ki bi mu lahko očitali vrsto grobih pomanjklivosti, kakor v sami metodiki pouka, ki izraža v bistvu tudi individualni odnos pedagoškega delavca do njegovega predmeta. Časi, ki so tu in tam, sicer res zelo redko in zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnih delavcev, slovenščino poučevali učitelji telopadbe, so minili; pa vendar nam celo kvalificirana sedanjost pripravi kakšno rahlo presenečenje. Kako je, na primer, mogoče, da v najvišjem razredu srednje šole v zadnjem šolskem letu ba je sploh niso obravnavali slovenščine? Kako lahko nekateri abiturienti z uspehom opravijo zaključne izpite (tudi iz slovenščine), a pri tem skorajda ne poznajo ne samo besedne in stavčne analize, ampak malone ne vedo, kaj je samostalni in koliko besednih vrst sploh ima sloven-

ščina? To je vprašanje, na katerega ni mogoče dati utemeljenega odgovora. Če bi si ogledali zapise prizadetih dijakov, bi lahko v njih poleg izredne površnosti, konfuznega obravnavanja celotne snovi in posameznih poglavij še posebej našli celo takšne slovnične napake, ki bi se jih sramoval povprečno jezikovno razgledan osonošolec. Da niti ne govorimo o tem, da so nenehne spremembe učnega načrta slovenščine v zadnjih letih tako rekoč zreducirale vsa snov na minimum in iz literarne zgodovine izpadla obdobja in predstavniki, ki so sicer pomembni, a so zašli vanjo najbrž »po pomoti«.

Pojav, ki smo ga omenili, morda ni splošen. Splošno velja samo dejstvo, da nas osemletka in srednja šola skupaj ne naučita slovenskega jezika, če se ga ne naučimo sami, kot nam tudi v ostalih jezikih v resnici ne nudita kaj dosti več od bolj ali manj solidnih, vsekakor pa še vedno zelo relationalnih osnov. Logično pa bi bilo, da bi človek recimo po dvanajstih letih šolanja obvladal vsaj svoj materin jezik; in to vsaj toliko, da bi se v njem tako ali drugače pravilno izražal. To je najmanj, kar bi pričakovali, in hkrati tudi največ, kar bi z veseljem dočakali. Se zlasti, ker kasneje tako na fakultetah kakor v poklicnih sistematičnega jezika izobraževanja ni več.

Slavisti, ki ne nosijo edino, a zato prav gotovo najtežjo odgovornost,

bi si morali prizadevati predosem za spremembo učnega sistema, ki tak, kakršen je, nikakor ne zadovoljuje, ampak nasprotno, ustvarja dejansko nepopravljivo škodo, ne pa se izgubljati v simpozijih in zborovanjih, ki niso nič drugega kot čedna in nujna formalna oblika društvene dejavnosti in — samozadovoljstva. Če hočemo odstraniti posledice, se moramo spoprijeti z vzroki; ti pa so, kot se lahko vsakokrat znova prepričamo, v šolah. To, kar šola, čeprav ne izključno po svoji krivdi, ne da, nam ne bodo dala niti zborovanja še na tako »visoki ravni«. Za mariborsko zborovanje so bile značilne govorice, naperjene zoper tisto in takšno rabo slovenščine v javnem življenju, ki je »bolj takor«, ni pa pokazalo pravega izhoda, ali če hočete, poti do slovenščine, ki bo »manj takor«. Vsičuje se potemtakem vprašanje, KAJ JE SLAVISTIČNO DRUŠTVO KONKRETNO NAREDIL IN ALI JE SPLOH V NJE GOVI PRISTOJNOSTI, DA KAJ KONKRETNO NAREDI? Če se bojimo, da bi nekatere »udarne« sklepe po zgledu naše splošne prakse uresničili, smo lahko globoko prepričani, da bo vse ostalo tako, kot je, torej nekako »bolj takor«, in bomo v kratkem lahko doživeli že novo zborovanje ali simpozij. In nato še nekaj zborovanj in simpozijev. K sreči nam teh prijubljanih »družabnih iger« nikoli ne zmanjka!

oh

Moja dežela moj dom

Takšen je bil plakat mednarodne razstave otroških risb na temo »Moja dežela — moj dom«, ki ga je izdelal R. Petković po risbi pionirke VERA BRADAC z druge osnovne šole v Celju.

Na razstavi, ki jo je priredil centralni komite Komsomola in Pionirska pravda v Moskvi, je sodelovalo 77 tisoč učencev iz 42 držav. Zbirala je izbrala 1.500 najzanimivejših del, med katerimi je bilo kar 131 risb iz Jugoslavije. Mladi Jugoslovani so prejeli 7 medalj. — Med njimi je gotovo največji uspeh dosegla Vera Bradac, ki je z večjo roko narisala ogromno deblo, iz katerega rasejo veje z zelenimi listi; na vrhu drevesa pa veliko gnezdo in v njem pičke: rumene, črne, bele, prav kakor živo na zemlji otroci različnih barv in ras. Zbirala je izbrala to risbo za plakat razstave in tako je bilo v času prireditve po vsej Moskvi videti prispevek nadarjene Jugoslovanke.

Te dni bodo udeleženci razstave sprejeli nagrade in priznanja za svoj trud. Mladi Jugoslovanski likovniki bodo dobili 7 spominskih medalj in 7 različnih daril, vsi udeleženci pa častne diplome. Centralni komite Komsomola, list Pionirska pravda in zveza sovjetskih društev za prijateljstvo in kulturne stike z inozemstvom kakor tudi druge organizacije so udeležencem poslane čestitke z željami, da bi bili tako dobri učenci kot so risarji.

Vera Bradac, učenka 7. razreda, je gotovo med takimi, saj je odlična tako v šoli kakor pri doma, kjer pomaga v gospodinjstvu. Uspeh, ki ga je bila deležna, jo je vzradostil, vendar pravi, da se ima zanj v marsičem zahvaliti profesorici risanja, akademski slikarki Darinki Lorenčak, ki je izbrala nekatere njene ris-

be in jih poslala v Moskvo. Vera je razen tega skromna, raje od risanja pa ima biologijo. In še to: po uspehu v Moskvi dobiva vsak dan najrazličnejša pisma iz vseh krajev domovine, v katerih ji sovrstniki čestitajo, prosijo za risbe itd. Kot smo izvedeli, bo nagrado prejela iz rok sovjetskega konzula, ki bo v ta namen prispel te dni v Celje.

Zaposlitev po zvezah

Junija je bil v eni izmed števil »Celjskega tednika« objavljen članek z naslovom »Zaposlitev po zvezah?«, v katerem smo govorili o nepravilnem ravnanju razpisne komisije in sveta osnovne šole v Zalcu, ko ni bil sprejet kandidat na razpisano delovno mesto, ki je najbolj izpolnjeval razpisne pogoje. Na zaključku pripisa k tej razpravi, ki so ga obravnavale tudi občinske politične organizacije iz Zaleca, je bilo posebej poudarjeno, da bodo sodni organi ugotovili v tem primeru kdo ima prav.

Menimo, da je prav, da širšo javnost obvestimo o tem, da je sodišče razveljavilo razpis razpisne komisije pri osnovni šoli Zalec in da je bilo potem ugotovljeno, da na šoli sploh ni prostega razpisnega delovnega mesta.

—an

JAKIJEVE VRA GOLJE

Po daljšem presledku razstavlja Jože Horvat — Jaki zopet v Celju. Na zadnji društveni razstavi celjskih slikarjev smo videli le dvoje njegovih del. Sedaj pa je razgrnil pred nami kolekcijo svojih del iz zadnjih let. V Nazarju, kjer si je ustvaril dom, je podoba, da ima pravo okolje za svoje ustvarjanje. Umetnik pa nikakor ni odrezan od sveta, iz svojega kraja in ateljeja pošilja kaj čisto v svet svoja dela. Njegova razstavna podjetnost je nadvse živahna. Za sabo ima 15 večjih samostojnih razstav, skupinskih pa nad šestdeset. Dasiiravno pogosto razstavlja doma, so njegove prireditve v zamejstvu zelo tehtne. Posega tudi v najbolj trdo mednarodno tekmovalstvo. Jaki je izreden pojav med samouki. Spočetka so ga uvrščali v vrsto naivcev, sedanja razstava pa priča, da je kaj daleč od te družbe in je, nasprotno, močno zasidran v krogu slikarjev — intelektualcev s poudarjeno eksperimentalno noto. Enako bi ga bilo težko opredeliti za pripadnike čiste abstraktnosti, ko figuralka in ži-

valski svet vseobsegajoče prevevajo njegovo ustvarjanje. Fantastična je začaran krog v katerem plete svoje vizionarne izpovedi. V krogu sodobnih slikarjev ga nihče ne presega po aktualnosti. Če so po eni strani strokovne ocene kar superlativne, je po drugi mnogo onih, ki negirajo Jakijevo umetnost. Nema- ra bo življenjsko pravičnejša srednja, zmernejša pot. Jaki je gotovo revolucionaren pojav v naši upodabljaški umetnosti. Vse revolucio- narne smeri so vselej v zgodovini zapadnega slikarstva naletela na odpor, ki se je polagoma sprevrgel v priznanje in občudovanje. Jakieva pot še nemara dolgo ne bo dokončana in prerokovanje je tvegano. Zapisati pa velja, da se je njegovo dosedanje delo, po letih iskanja, prevesilo v zrelost njegovih slikarskih naporov. Jaki je izredno ploden, slike bruha kot vulkan, to so ocenjevalci že večkrat potrdili. Verjetno je to pogojeno v elementarnosti njegove narave. Naj mi bo dovoljeno na tem mestu vriniti do-

življaj, ki ga je imel veliki pianist Rubinstein s svojim slikarjem Picassojem v Parizu. Oba sta intimna prijatelja. Rubinstein je obiskoval Picassoa dnevno v njegovem ateljeju in ni razumel, kako to, da slikar dan za dnevno slika skromno tihožitje. Ko je slikarja vprašal po vzroku, mu je le-ta začuden odgovoril: »To delo me nikakor ne dolgočasni, saj sleherni dan vidim iste predmete v novi luči. Intenzivno Picassovo študiranje nava- jam kot primer enkratnega umet- nika, ki ga ves svet priznava brez pridržkov. Moj namen ni dajati Jakiju napotke za njegovo delo, ali celo priporočati drugo delovno me- todo. Poglobitev v slikarsko poslan- stvo pa je nujno za redke umetnike, ki se želijo prebiti v vrhove sodob- nega slikarstva. Menim, da nosi naš umetnik v sebi pogoje poleg ogrom- ne ustvarjalne energije, da se dokoplje do skrajno dognanih lastnih realizacij.

O sami razstavi bomo poročali prihodnjič.

A. S.

Zakaj ni zanimanja?

Kot prejšnja leta bo združenje študijskih centrov višjih in visokih šol tudi letos priredilo poseben seminar za sprejemne izpite na višjih in visokih šolah. Seminar so nameravali prirediti sicer že pred

kakšnim mesecem, trajal pa bi do aprila (okrog 300 šolskih ur), vendar se je vsega skupaj odzvalo samo 7 kandidatov! Za tako skromno število seminarja seveda niso mogli prirediti. Ob tem se seveda poraja vprašanje zakaj v Celju ni večjega zanimanja, ko vendar vsakokrat znova ugotovljamo, kako neustrezna je kadrovska struktura? Zdi se, kakor da se še vedno premalo zavedamo posledic, ki jih prinaša tak- šna brezbriznost.

Srečanje esperantistov

V okviru prireditve v letu kulturnega sodelovanja med narodi so mladi esperantisti osnovne šole Franja Vrnčiča v Celju priredili srečanje mladih esperantistov iz Nove Gradisce, Maribora, Velenja in Celja. Pravzaprav je bilo to povratno srečanje, saj so naši esperantisti bili pred kratkim gostje v Novi Gradiski. V Celju pa so otroci priredili trojezično prireditev v Narodnem domu, obiskali pa so še Zalec, Velenje in Dobrovo. Pionirji so se udeležili tudi prijetne zabave z otroško tombolo, ki so jo organizirali gostitelji. Vsak udeleženec s tega srečanja je odnesel domov vsaj en dobiček, ki pa je hkrati tudi spomin na prireditev, ki bo verjetno vsem ostala v spominu. (Več prihodnjič)

Seminar, ki ga bo priredilo zdru- ženje študijskih centrov, bo obse- gal snov za sprejemne izpite, ki so za večino šol enaki, pa tudi obrav- navo specifičnih predmetov, kolikor bo seveda dovolj interesentov. Glavni predmeti so slovenski jezik in matematika, posebni pa kemija, fi- zika (za sprejemni izpit na Višji tehniški šoli), družbena ureditev SFRJ s sociologijo, gospodarska geografijska, nemški jezik (za sprejemni izpit na Višji ekonomski komercijalni šoli). Predavanja bodo trajala 300 ur, vodili pa jih bodo profesorji, ki poznajo delo z odraslimi; pred izpiti bodo snov ponavljali. Vsi, ki se za seminar zanimajo, lahko dobi- jo informacije pri združenju stu- dijskih centrov v Celju, Cankarjeva 1.

LAŠKO ALI RIMSKE TOPLICE

Laški dopisnik T. K. je v zadnji številki Celjskega tednika, v članku »Gradnja šol v Laškem« opravil v vrstnim redom gradenj z naslednjim stavkom: »Bili so razlogi, zlasti glede števila učencev in pomanjkanja učilnic, da bi bilo dati prednost šoli v Laškem, vendar pa so ugodnejši finančni pokazatelji na strani Rimskih Toplic«. Stavka, ki je, miho povedano, čisti nesmisel, ne bi raz- členjevali, ampak bi povedali tova- rišu T. K. in tistim, ki so za njim, samo troje, in sicer:

1. Kadar gre za določanje vrstne- ga reda gradenj šol, morajo biti — načelno vzeto — odločilne samo po- trebe. Torej: kjer so potrebe večje, tam naj se gradi! Vsi vemo, da ima Laško (če pri tem posebej osnovne šole, ki je edina v občini in dela že vrsto let v treh izmenah, sploh ne upoštevamo!) tako vsestransko in splošno priznano prednost, da je o tem neumno izgubljati vsako bese-

do.

2. Če si misli T. K. (Laščan!), da je mogoče Laščanom utemeljiti prednost gradnje v Rimskih Topli- cah z nesmiselnim stavkom v prilo- žnostnem članku, je to usmiljenja vredna preproščina. — Opažamo, da poskuša določena skupina ljudi ne- srumno in brezobzirno izsiliti grad- njo šole v Rimskih Toplicah na ško- do Laškega v prepričanju, da so ob- jektivne norme samo zato, da se po njih ravnaajo bedaki.

3. Kar zadeva prostora, kjer bi naj gradili šolo v Laškem, smo mi učitelji mnenja, naj pripravijo za to delo pristojni strokovnjaki primer- lano gradnjo za obe možnosti. To gradnjo naj občinska skupščina jav- no razstavi, nakar naj Laščani z re- ferendumom odločijo — ne pa pe- ščica ljudi, kot je zopet tudi v tem primeru predvideno — kje naj gra- dijo šolo v Laškem.

Jože SIREC

JAKA
SLOKAN

Hmeljske gajžle

6. nadaljevanje

V zadnjih gajžlah je tiskarski škrat zaplesal tako divje, da ga moram zlasati in pravilno povedati troje stvari:

— Lep pod palcem ti krožil bo dnari (A ne: — Le pod palcem...)

— Pred sedemdesetimi leti! V Avstro-ograli!

A zdaj? V svobodni domovini?

Gre namreč za primerjavo »nekega« in »zajda«, kar pa je tiskarski škrat prehu- do zmešal.

— V srednjem odstavku tretjega stolp- ca se prvi stavek pravilno tako glasi: »Oprostite! Nekak pripravljeni odbor za zbiranje dokumentarnega gradiva o sa- vanjskem hmeljarstvu čuva že precej gra- diva v posebni sobi na Inštitutu za hme- ljarstvo v Zalcu in vanjo dovolj vpo- gled le v izjemnih primerih...«

Poudarek je na »pripravljenem odbo- ru«, ki naj bi ga gajžle ranile, a ne na In- stitutu za hmeljarstvo v Zalcu, ki nam naj napadno opredelitev z ustreznim razume- vanjem blagohotno oprusti!

Ob tej priložnosti naj znova pri- bijam, da je namen »hmelj- skih gajžle« nadvse plemenit, kaj- ti z osvetlevaljanjem resničnih pri- merov, ko dandanes pacimo zgo- dovino, najboljše učiteljico pri- hodnih rodov, želim samo javno opozoriti prizadete, da bi še pra- vočasno popravili hotene in neho- tene krivice zoper spomin na za- služne prednike. Kdor koli razla- ga »gajžle« drugače, greši — ali pa nima čiste vesti!

POZABLIENI HEROJI

SREČKO PUNCER je sin Sa- vinjske doline in tragična žrtev naših poskusov osvoboditi Slo-

vensko Koroško po prvi svetovni vojni. Spomladi — 29. aprila 1919 — so slovenski prostovoljci izgna- li iz vasi Vovbre nad Velikovcem nemško vojsko. Srečko Puncer se je zamudil v pravkar osvobo-jeni slovenski hiši malo dlje in prepozno opazil, da so Nemci uspeli s protinapadom. Ko so vdrli v hišo, se je vdal, odložil

orožje in »brez orožja izjavil, da je ujet, saj je bil vsak drug izhod izključen«. Po določbah vojnega prava bi z njim morali postopati,

kot z vojnim ujetnikom, toda Nemci so predobro vedeli, da so ujeli urednika JUGOSLOVAN- SKEGA KOROTANA oziroma ti- stega, o katerem so nemški čas- niki takrat pisali z razprtimi čr- kami, da je »ein verblissener Hetzslowene« (zagrizen slovenski hujskač) ali »ein südslawischer Hetzer« (jugoslovanski hujskač) — Srečka Puncerja! (Na sliki).

Brez sleherne sodbe so mašče- vanja in krvi žejni Nemci Srečka Puncerja na kraju samem ustrelili...

Toda njegova smrt jim ni bila dovolj. Še, ko se je Srečko Pun- cer zvijal v smrtnih krčih na tleh, so po njem padala puškina kopita. Brčali so ga z okovanimi škornji po vsem telesu. Obraz je bil ena sama rana... Nemški vo- jaki so podivjali... Skozí kri bljuvajoča junakova usta se je zaril bajonet in ga tako pribil na lesena tla...

Srečko Puncer leži na pokopa- lišču v Braslovcah...

Mesto Maribor je v njegov spom- in poimenovalo ulico. Na levem bregu Drave — sredi ulic Pari- ške komunne, Kettejeve in drugih — opozarja PUNCARJEVA ULI- CA mimooidoče na — KOROTAN, ki je vendarle kočec naše, slo- venske zgodovine, v katero je med tisoči pogumno posegel tudi plemeniti — Savinjecan.

In kaj je za njegov spomin sto- rila — SAVINJSKA DOLINA?

(Se nadaljuje)

POSEBNO OBVESTILO: KOLEKTIVI
OD 1. OKTOBRA VNAPEJ NUDIMO KOLEKTIVOM, SINDIKALNIM PODPUZNICAM IN OSTALIM POSEBNE CENE ZA AVTOBUSNE PREVOZE V NAJBLIŽNJE OPAKALNIŠKE AVTOBUSNE STAJANJE. IZKORISTITE UGODNO PRILIKOST — ZAHTEVAJTE PONUDBE.

VABIMO VAS NA IZLETE:
1-DNEVNI IZLET V TRSTI CENA PO OSEBI 45 N-DIN VKLJUČNO POTNI LISTI

S KOMPASOM NA SILVESTROVANJE!
1. Silvestrovanje v RIMU — 5 dni.
2. Silvestrovanje v ATENAH — 10 dni. Potovanje bo izvršeno z motorno ladjo »ORE-BIC«.

3. Silvestrovanje v BUDIMPESTI — 3 dni.
4. Silvestrovanje v SAN MARINU — 3 dni.
5. 7-dnevno potovanje v RIM. Relacija Celje — Benetke — Padova — Firenca — Rim — Rimini — San Marino — Ravenna — Trbiž — Kranjska gora — Celje. Cena po osebi 579 N-din.

6. 2-dnevni izlet v TRST, BENETKE, PADOVA, RIMINI, SAN MARINO! Cena potovanja po osebi 208 N-din.

7. 2-dnevni izlet na DUNAJ. Cena po osebi je 168 N-din.

8. 2-dnevni izlet preko BLATNEGA JEZERA v BUDIMPESTO. Cena potovanja po osebi je 176 N-din.

9. 2-dnevni izlet v TRST in BENETKE. Cena potovanja po osebi je 125 N-din.

10. 1-dnevni izlet v TRST in BENETKE. Cena potovanja po osebi je 90 N-din.

11. 1-dnevni izlet v TRST. Cena po osebi je 45 N-din.

12. V letu 1967 12-dnevno potovanje v JERUZALEM. Kombinirano potovanje z avtobusom in letalom. Sprejemamo predprijave!

13. 1-dnevni izlet v TRST—MONTE GRISO. Cena potovanja 50 N-din.

14. 1-dnevno potovanje na BELOPEŠKA JEZERA—TRBIŽ—BELJAK—CELOVEC—GOSPA SVETA!

15. 1-dnevno potovanje v TRBIŽ—UDINE in GORICO.

Vse priprave in izdelani ceneni programi so na razpolago v poslovalnici Kompas — Celje.

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMSICEV TRG 1, TELEFON 23-50.

MALI OGLASI

PRODAM
MANJSO mizico, primerno za šolarja prodam. Naslov v upravi lista.

ZELEZNO peč, žimo in ročno blagajno prodam. Petek, Gubčeva 10 od 13.—15. ure.

MLIN za žito (beli kamni in bela sita) prodam. Naslov v upravi lista.

POLOVICO takoj vseljive hiše z lepim vrtom in sadovnjakom v bližini Celja prodam. Martin Gračar, Cuprijska ulica 9.

AVTO Fiat 1300 brezhiben prodam. Interesenti napišite pismene ponudbe pod šifro »ZELO UGODNO«.

VSELIJO hišo z vrtom prodam za 2.800.000 din (možno za vikend) posebej pa vinograd, sadonosnik, prešnico, gozd za 1.500.000 din. Tone Springer, Celje, Stari grad.

200 kg težkega prašiča prodam. Celje, Cret, baraka desno pod mizarstvom Stuklek, od 10.—14. in od 16.—18. ure.

PRALNI stroj ALBA CYGNUS s centrifugo prodam za 45.000 S-din. Jože Grobelnik, Savinjski magazin Zalec.

VINOGRAD z novim nasadom, z manjšim poslopjem v okolici Šmarja pri Jelšah prodam. Naslov v upravi lista.

MANJSE posestvo z nekaj zemlje 15 minut od avtocestne in železniške postaje napredaj. Pisite priporočeno na naslov: Jože VIERK, Sv. Ema 24, Pristava pri Metinju.

SKORAJ nov rjav ženski zimski plašč z bogatimi krznom prodam za 300 N-din. Kokol, Celje, Kersnikova 10.

FIAT 600 prodam tudi na ček. Jeršič, Gregorčičeva 5/II — desni stranski vhod (proti zobni ambulanti).

KUPIM
V OZJEM središču mesta ali v bližini, kupim manjšo eno ali dvostanovanjsko hišo. Ponudbe z opisom in ceno pošljite na upravo lista pod šifro »GOTOVINA — HISA«.

ZAPOSLITEV
GOSPODINJSKO pomočnico srednjih let sprejemam takoj. Naslov v upravi lista.

ZENA z znanjem kuhe išče zaposlitev. Ponudbe pod šifro »GOSPODINJA«.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme dr. Brumen. Trubarjeva 53 — zgornje se popoldne!

FRIZERSKO pomočnico sprejemam. Česalnica Stuklek, Celje.

MLAJŠI upokojenec z vozniškim dovoljenjem več pisarniških poslov dobi honorarno zaposlitev. Naslov v upravi lista.

V POPOLDANSKEM času iščem honorarno zaposlitev za administrativna dela ali sprejem na dom strojepisna dela. Naslov v upravi lista.

SAMOSTOJNO gospodinjstvo pomočnico iščem. Prednost imajo starejše. Plača po sposobnosti. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE
MANJSE komfortno stanovanje v Celju oddam proti predplačilu najemnine UPOKOJENCE-

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Petek, 18. novembra 1966 ob 19.30 uri:
Karin: RASOMON. Gostovanje v Trbovljah.
Petek, 25. novembra ob 19.30 uri:
Alexandre Dumas: TRIJE MUSKETIRJI.
Premierski abonma in izven.

Sobota, 26. novembra ob 19.30 uri:
Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR. Gostovanje v Slovenski Bistrici.
Sobota, 26. novembra 1966 ob 20. uri:
SLAVNOSTNA PROSLAVA V ČAST DNEVA REPUBLIKE.

TURISTIČNE OBJAVE

ZASEDENOST KAPACITET
V vseh turističnih krajih celjskega turističnega področja je na razpolago dovolj prostih mest. Potrebne so le rezervacije ob sobotah v hotelih Celja, Evropa in Paka. V zdraviliščih imajo zdaj znižane cene. Opozorjamo, da so za 29. in 30. november potrebne predhodne rezervacije tako za planinske postojanke kakor za hotele in zdravilišča.

PRIREDITVE
V Celju je vsako soboto zvečer plesna glasba v SAMOPOSTREŽNI RESTAVRACIJI. V Velenju vsak večer razen ponedeljka v hotelu PAKA.
V Rogaski Slatini vsako soboto in nedeljo v restavraciji POSTA.
Na Dobrni vsako soboto zvečer v restavraciji TRIGLAV.
V Sempetru 27. novembra volitev najlepše Savinjskeanke.

KOPANJE
Zunanji obiskovalcem je na voljo kopalni bazen v zdravilišču Laško in Dobrna.

CESTE
Ceste na celjskem turističnem področju so vse prevozne. Od 27. novembra dalje pa bo prevozna tudi cesta Rimske Toplice—Židani most.

ZA HONORARNO PRODAJO KNJIG SPREJMEMO:

akviziterja upokojenca študenta za prodajo na stojnici
INTERESENTI NAJ SE JAVIJO V MLADINSKI KNJIGI CELJE, STANETOVA UL. 3.

ZAHVALA

Ob prerani smrti naše
KATARINE PREKORSEK
iz Ljubljane pri Celju, se zahvaljujemo zdravnikom, vsem dobrim sosedom, ki so nam bili v pomoč ob njeni bolezni, vsem darovalcem vencev in č. duhovščini za spremstvo na njeni zadnji poti.
Zalujoca sestra Pepca z možem in sinom Ivonom, sestre Mici, Ani, Terzija in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem dragim, ki ste v tako velikem številu spremlili na zadajo pot našega preljubega in dobrega moža in ata

ANTONA ZAKOSKA

se od njega poslovili in z venci zagrnili njegov prerani grob z nami pa sočustvovali in nam pomagali v najtežjih dneh — priscrna in iskrena hvala.

Pilistanj, 15. novembra 1966
Zalujoci: žena Marija, sinova Miha in Toni.

MA. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »MIREN KOTICEK«.

OPREMLJENO sobo dam v podnajem dvema poštenima dekletoma. Naslov v upravi lista.

ZA HRANO in stanovanje pomagam v gospodinjstvu ali varujem otroka v izmeničnem času. Naslov v upravi lista.

ENOSOBNO komfortno zadovoljivo stanovanje v Celju zamenjam za v okolici Sempetra, Polzele. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »PRILOZNOST«.

ZAKONCA z malim otrokom iščeta manjše stanovanje ali večjo sobo v mestu ali bližnji okolici. Plačata vnaprej. Naslov v upravi lista.

SOBO in kuhinjo iščeta nujno dva mlada zakonca. Plačata vnaprej. Naslov v upravi lista.

PRAZNO sobo s posebnim vvhodom iščem. Dam visoko nagrado. Naslov v upravi lista.

RAZNO

GOSPODINJO sprejme mlajši vdovec s sinom, lastnik lepgega posestva. Možna ženitev. Karl Pušnik, Kostrivnica 13 — Sentjur.

ELVOTERM — električna posteljna blazina z jamčeni domači izdelki — servisna služba! Pomaga zdraviti: Revmatizem, išias, bolečine v križu, ledvicah itd.

KREDITNA BANKA CELJE

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. Referenta — svetovalca za devizno kreditne posle

Pogoji: visoko šolska izobrazba in 4 leta prakse na ustreznih delovnih mestih ali višješolska izobrazba in 8 let prakse na ustreznih delovnih mestih;

2. Administratorja

Pogoji: srednja ali administrativna šola.

Posebni pogoji:
Prednost imajo kandidati z znanjem vsaj enega tujega jezika.

Osební dohodek za delovno mesto pod 1 po dogovoru, za delovno mesto pod 2 po pravilniku o osebnih dohodkih.

Prošnje z dokazili o šolski izobrazbi in zahtevani praksi je vložiti osebnó pri Kreditni banki Celje, Vodnikova 2.

Razpis velja 15 dni po objavi v časopisu.

Poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalo v Celju želi pridobiti za prirejanje modnih revij v bodoče, krog stalnih ženskih in moških manekenov. V ta namen razpisuje

AVDICIJO

ki bo v petek, dne 25. novembra 1966 ob 18. uri v prostorih Poslovnega združenja Celje, Cankarjeva ul. 1/II — soba št. 20.

Interesenti, ki se bodo tega dne prijavili, naj izpolnjujejo naslednje pogoje:

ZENSKÉ: telesna višina 165 — 170 cm
vitka postava

MOSKI: telesna višina 170 — 180 cm
vitka postava

Izbrane osebe bodo vključene v tečaj za vzgojo manekenov s tem, da bodo sodelovale po sposobnosti na modnih revijah.

UPRAVNI ODBOR
Zavoda za napredek gospodarstva, Celje — Vodnikova 3
razpisuje
prosto delovno mesto

konzultanta — organizatorja

Pogoj:

Visokošolska izobrazba — Ekonomska fakulteta in 8 let prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Osební dohodki po pravilniku zavoda.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Vlogo pošljite na naslov:
Zavod za napredek gospodarstva, Celje — Vodnikova 3.

Razpis velja 10 dni od dneva objave.

RAZGLAS

Transportno podjetje Maribor sprejme za potrebe svoje sekcije za vleko v Mariboru za strokovno usposabljanje:

— 20 KANDIDATOV ZA STROJEVODJE DIESEL LOKOMOTIV,

— 20 KANDIDATOV ZA MOTOROVODJE SINOBUSOV IN MOTORNIKOV.

Pogoji:
1. dokončana IKS al ZIS — kovinarske oziroma elektro stroke, ali kvalificirani delavec (obrtnik) kovinarske oziroma elektro stroke z opravljenim pomočniškim izpitom.

2. Odsluženi vojaški rok.

3. Posebna psihična sposobnost, ki jo ugotovi železniški zdravstveni dom Maribor.

Prednost imajo kandidati iz Maribora in Celja ter iz bližnje okolice teh mest.

Interesenti naj pošljejo svoje vloge kadrovske socialni službi pri Transportnem podjetju Maribor — Kopitarjeva 5, najkasneje do 20. novembra 1966.

Transportno podjetje Maribor

Razpisna komisija GOSTINSKEGA PODJETJA »PLANINKA« LJUBNO OB SAVINJI
razpisuje prosto delovno mesto
DVEH KVALIFICIRANIH NATAKARIC - JEV

Pogoji: Gostinska šola s 3-letno prakso ter znanjem dveh tujih jezikov.
Prošnji priložite kratek življenjepis.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Samski stanovanji zagotovljeni!

VSE CESTE VODIJO

V

Po najlepši cesti Italije — imenujejo jo opravičeno avto cesta SON-CA — bodo peljali v VECNO MESTO udobni avtobusi IZLETNIKA. Mimo ogleda Rima in njegovih zanimivosti, predvideva bogat program šestdnevnega potovanja po Italiji še kup drugih privlačnosti... Gotovo pa je od vsega najbolj privlačna cena: šest dni bivanja v Italiji velja le 514 N-din. Podrobnejše informacije daje

IZLETNIK CELJE IN PODRUŽNICE

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 19. do 26. novembra
MARJAN TISELJ,
veterinar, Celje
Savinjska 3/II —
(Savinjsko nabrežje)
tel. 28-71

Trgovsko podjetje
»TKANINA-GALANTERIJA«

Celje, razpisuje javno licitacijo za prodajo avtomobila IMV Combi.

Licitacija bo dne 19. 11. 1966 ob 8. uri za družbeni sektor, ob 9. uri za zasebni sektor.

Avtomobil je karamboliran in v nevozni stanju.

Ogled vozila je pri »AVTO« Celje — Servisi Medlog.

MONTANA ŽALEC

sprejme za svoj obrat premo-govnik Liboje 25 RUDARJEV — KOPACEV, UCNH KOPACEV IN VOZACEV.

Kandidati naj se zglasijo do 15. 12. 1966 na obratu Liboje ali dostavijo pismene vloge.

Za samce je stanovanje pre-skrbljeno v samskem domu, prehrana pa v obratni menzi.

GIACOMO VATOVEC SUCC

TRST, Via Torrebianca 19 — najstarejša tržaška slovenska izvozna trrdka prodaja po najugodnejših cenah:

pralne stroje, peči na plinsko olje, peči za centralno kurjavo, štedil-nike, hladilnike in stroje za umivanje posode.

CANDY — REX — ZOPPAS — CASTOR — IGNIS —
— INDESIT — C. G. E. — TRIPLEX — SABIANA

MOTORNE KOSILNICE IN DRUGI POLJEDELSKI STROJI PO NAJUGODNEJSIH CENAH.

OBISČITE NAS ALI NAM PISITE ZA PROSPEKTE!
POSREĐUJEMO KATERIKOLI NAKUP IZ INOZEMSTVA!
Devizni račun št. 15900 pri Banca Nazionale Lavoro — Trieste.

Plaketa Branka Zihlerla

PODELILI JO BODO V KONJICAH

Sredi tega tedna so bili v Slov. Konjicah prvi razgovori med predstavniki uredništva časopisa TT in konjiške občine, na katerih so razpravljali o pripravi in izvedbi za to mesto zelo pomembnega dogodka, to je o podelitvi plakete Branka Zihlerla najboljšim športnikom Slovenije v letu 1966. Po soglasnem sklepu bo ta prireditev letošnje leto v središču gornje Dravinjske doline in sicer v Slov. Konjicah v petek, 25. novembra 1966 ob 19. uri zvečer v Domu kulture.

Ze sam naslov pove, da bo za mesto ne le dogodek leta, temveč morda celo dogodek desetletja, saj je znano, da plakete Branka Zihlerla najboljšim športnikom naše domovine vsako leto podeljujejo v drugem kraju. Ni treba posebej opisovati, da je to za določeno mesto vsekakor velika počastitev in si to šteje lahko v ponos.

Po dosedaj zbranih podatkih se bo tokrat zbralo v Slov. Konjicah kakih 12 do 15 najboljših športnikov Slovenije, morda pa tudi več, ker končno število še ni znano v celoti. Vsekakor pa bomo tokrat imeli v konjiškem kulturnem domu čast videti našega najboljšega telovadca Mira Cerarja, znanega košarkarja Iva Daneua, kolesarja Valenčiča, plavalca Vrhovška, dalje nekatere atlete in atletinje iz Celja, predstavnike smučarskega športa in dveh najboljših nogometnih klubov to je Olimpije iz Ljubljane in Maribora iz istoimenskega mesta. Prav tako je predvideno, da bodo ta dan v Slov. Konjicah tudi nekateri znani plezalci in igralci namiznega tenisa, tako da lahko rečemo, da se bo v mestu med Konjiško goro in Pohorjem zbrala res elita naših športnikov.

Glede samih prireditev na dan podelitve, to je 25. novembra, je predvideno, da bo prva v popoldanskih urah za šolsko mladino, glavna pa Domu kulture. Zbrane športnike bo sprejel in pozdravil tudi predsednik občinske skupščine inž. Adolf Tavčar skupaj z ostalimi zastopniki političnih, gospodarskih in družbenih organizacij v občini oziroma v kraju samem.

V celotni prireditvi bodo razen nastopajočih športnikov sodelovali še ljubljanski jazz ansambel in pevka popevk Marjana Deržaj ali pa Berta Ambrož, njeno vodstvo pa bo imel Tomaž Terčec z RTV, ki bo celotni program posnela in ga nato

FINANSIRANJE IZ SAMOPRISPEVKOV?

NA ZADNJI SEJI SKUPSCINE OBČINE LASKO SO ODBORNICI MED DRUGIM RAZPRAVLJALI TUDI O ŠPORTNI DEJAVNOSTI IN TELESNI KULTURI NA PODROČJU OBČINE. VSLED POMANJKANJA SREDSTEV TA DEJAVNOST SEPA.

Za potrebe telesne kulture in športne dejavnosti je občinska skupščina odobrila le 700 tisoč starih dinarjev, kar v resnici predstavlja za vso dejavnost nekaj manj kot 60 tisoč S-din na mesec. S temi sredstvi ne bi mogli, če posamezne delovne organizacije ne bi direktno podpirale nekaterih društev — sploh delati. To tembolj ne, ker telesna kultura na področju naše občine zajema tri glavne dejavnosti: tekmovalni šport, splošno telesno vzgojo in rekreativni šport, ki je namenjen predvsem zaposlenim.

Odbornik Perger je predlagal, da bi naj skupščina občine predlagala samoupravni organ delovnih organizacij, da naj le ti pomagajo reševati ta problem s tem, da bi člani delovnih organizacij prispevali v obliki samopriskupke minimalni znesek mesečno, ki bi se stekal v poseben fond za telesno kulturo.

Podpredsednik skupščine M. Prosen je ta predlog podprl, vendar je odborniki opozorili, da delovne organizacije v obliki raznih prispevkov že tako prispevajo skoraj 15 odstotkov sredstev iz skladov za prosto uporabo. Občina bi morala zagotoviti od 30 do 40 odstotkov sredstev za potrebe telesne kulture, ostalo pa bi naj prispevale delovne organizacije, seveda, če bi ta predlog sprejeli, je poudaril tovariš Prosen.

Gre namreč za to, da nekatere delovne organizacije, kot na primer Pivovarna in Papirnica iz Radeč že tako direktno prispevajo sredstva za potrebe nogometnih klubov. Ta sredstva bi naj dajali v poseben fond, s katerim bi upravljala občinska zveza za telesno kulturo. S tem bi se izognili takšnim primerom, kot je prijateljsko športno srečanje z nogometaši iz Italije, kar je stalo več, kot pa je občinska skupščina namenila za vse potrebe telesne kulture na področju občine, je poudaril tovariš Perger.

Vprašanje pa je, če bodo organizacije ta umesten predlog sprejele, to predvsem zaradi dejstva, da člani delovnih organizacij že sedaj v obliki samopriskupke rešujejo deficit socialnega zavarovanja, zatem probleme v zdravstvu in za nadomestila K-15... pa še in še. Toda znesek, na primer dveh novih dinarjev na mesec ne bi preveč okrnili standarda zaposlenih, v fondu pa bi se nabralo okrog 10 milijonov. S-din, kar bi s pametno razdeljevalno politiko omogočilo dvig telesne kulture, to je panoge, ki je življenjskega pomena za vse prebivalce občine.

predvajala dne 30. novembra v večernih urah preko studia Ljubljana. Skratka, ves program in imena nastopajočih kažejo, da bo to res prireditev, ki je Slov. Konjice še niso doživele.

Zato so že oblikovali ožji odbor, ki bo pripravil vse potrebno za res dobro izvedbo, v kratkem pa bodo v prodaji tudi vstopnice in sicer v trgovini »IZBIRA« v Slov. Konjicah. O ostalih podrobnostih glede priprave in izvedbe bomo še poročali.

V. L.

OTVORITEV UMETNEGA DRŠALIŠČA V CELJU Zmaga velike prizadevnosti 26 km CEVI IN NEŠTETO PROSTOVOLJNIH UR

DANES BODO V MESTNEM PARKU IZROČILI NAMENU DRŠALIŠČE, KI BO NUDILO NESTETO MOŽNOSTI ZA REKREACIJO. BETONSKO PLOŠKEV, KI BO JESENI POZIMI IN SPOMLADISLUŽILA DRŠALISCU, BO POLETI MOC UPORABITI ZA KOTALKALISCE, V TEH MESECIH PA BOSTA ZAZIVELI TUDI OBE IGRISČI ZA TE-

NIS. PRIHODNJE LETO BODO DOGRADILI SE TRETJEGA, PRIVLAČEN AMBIENT PA BO OMOGOČIL TUDI DRUGE PRIREDITVE.

Umetno dršališče, katerega izgradnja je veljala okrog 300 milijonov starih dinarjev, obsega betonsko drsalno ploščo dolgo 60 in široko 30 metrov, garderobe, pisarne in stroj-

Rokometaši zaključili

Jesenski del tekmovanja v zvezni rokometni ligi je končan. Če smo Celjanom pred začetkom tekmovanja prerokovali uvrstitev pri dnu lestvice, se prav gotovo nismo zmotili. Celjski rokometišči so po prvem delu krepko na zadnjem mestu z le štirimi osvojenimi točkami. Dosegli so eno zmago proti Crveni zvezdi in dva neodločna rezultata z Dinamom iz Pančeva in Crvenko. Zaostali so za ostalimi ekipami najmanj za pet točk in kljub novemu trenerju Stencu bo razlika v drugem delu težko nadoknaditi.

Toda kje so vzroki za tak neuspeh? Poznavalec in ljubitelj rokometu v Celju prav gotovo ni neznano, da so celjski rokometišči že nekaj let nazaj brez lastnega igrišča. To je postalo posebno pereče ob vstopu v zvezno ligo, ko je igrišče postalo glavna nujsnost za uspešno treniranje in igranje. No, igrišče so sicer začeli graditi, vendar je gradnja trajala še delj, kot samo prvenstvo. Tako so bili celjski rokometišči obsojeni igrati razen dveh vse tekme na tujih igriščih in so bili »domačini« v Mariboru in Trbovljah. Poleg tega pa tudi samo sodelovanje v zvezni ligi narekuje nekakšen »neamaterski status« šport-

nikov, ki po predpisih dobijo redno mesečno hranarino in pri nekaterih klubih še marsikakšne druge ugodnosti kot so premije za dosežene točke in za uspešno igranje na posamezni tekmi. Pri Celjanih tega ni bilo, saj je že itak primanjkovalo sredstev. Še sreča da so železničarski klub in imajo vožnjo zastoj.

Za novo sezono se bodo začeli pripravljati že čez štirinajst dni. Treninge je prevzel trener Vlado Stencil iz Zagreba, ki je zadnjih nekaj let uspešno vodil rokometne večkratnega državnega prvaka in finalista evropskega pokala, Medveščak. Sam pravi, da je nekoliko optimist in da za Celjane le še ni vse izgubljeno. Seveda pa bo treba trdo delati s kompletno ekipo in ne samo s posamezniki. V zadnjem času so namreč zaradi študijskih obveznosti nekateri precej zanemarjali trening, kar se je vsekakor odražalo tudi na rezultatih. Seveda pa bodo v tem času tudi do kraja izgotovili in uredili svoje igrišče na Skalni kleti, ki je že asfaltirano. Tako lahko le upamo, da bodo v spomladanskem delu prvenstva nabrali nekoliko več kot jeseni.

EG

I. B.

NEODLOČEN DERBI

Za celjske nogometaše je bila pretekla nedelja kar uspešna. Nobena od treh ekip, ki tekmujejo v republiških konkurencah ni bila poražena. Celje je gostovalo v Mariboru proti visoko uvrščenemu Kovinarju. Po vodstvu celjskih igralcev 1:0 so domačini začeli igrati nekoliko ostreje in tako kmalu »prisluzili« še enajstmetrovko ki jo pa Celjani niso uspeli izvajati, saj je moral sodnik zaradi pretepa predčasno zaključiti tekmo. V kolikor se bo ugotovilo, da so za prekinitev tekme odgovorni domačini, bo tekma registrirana s 3:0 za Celjane, ki bi tako pristali na drugem mestu v

lestvici. V nedeljo pa se bodo doma pomerili s Triglavom iz Kranja.

Tudi ostali dve ekipi, Kladivar in Olimp sta ostali neporaženi. Srečali sta se namreč med seboj in si razdelili točki s tem, da so nogometaši z Glazije vzele stvar nekoliko neresno v roke in jih je z izenačujočim zadetkom v zadnji minuti rešil vratar.

V podzveznem tekmovanju pa so zaključili tudi v prvi skupini. Doseženi so bili naslednji rezultati: Zalec : Šmartno 5:2, Polzela : Konjice 3:1, Brežice : Ljubno 1:0, Krško : Senovo 2:4, Gotovlje : Vojnik 2:4. Jesenski prvaki so postali nogometaši Šmartnega.

Predavanje za diabetike

Diabetiki Celja in okolice so bili pred leti včlanjeni v ljubljansko društvo diabetikov Ljudevit Marčun. Ker pa je osrednje društvo v Ljubljani skoraj popolnoma prenehalo sodelovati s podružnicami, so leta 1962 ustanovili svoje društvo. Potem je društvo mnogo napravilo za prosvetlitev svojih članov. Ker vemo, da mora biti sleherni član dobro poučen o svoji bolezni, saj lahko le tako pravilno ureja svojo prehrano — to pa je predpogoj za uspešno zdravljenje — je društvo občasno prirevalo zdravniška predavanja, v katerih je obveščalo člane o

poteku obolenja. Dobro poučen diabetik se lahko izogne neprijetnim komplikacijam in celo morebiti hospitalizaciji, zlasti pa si lahko pomaga pri opravljanju svojega poklica. Doslej je društvo pripravilo že približno 50 predavanj, s pomočjo katerih so močno zmanjšali zdravstvene in poklicne težave diabetikov.

Tudi v sredo, 23. novembra ob 18. uri bo v predavalnici zdravstvene doma v Celju tako zdravstveno predavanje. Predaval bo dr. Franc Fazarinc — diabetolog.

ŽRTVE PROMETA

SMRT OTROKA

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je zgodila na cesti II. reda Velenje—Arja vas, ko se je proti Velenju peljal z osebnim avtomobilom VILI inž. JELEN. V naseje Beve je pripeljal s hitrostjo približno 60 km na uro, ko je nenadoma pred avtom skočil z leve na desno stran ceste 4-letni MARKO SOTLAR iz Beve. Otroka je najprej odbilo po cesti, zatem pa ga je avtomobil še povozil. Poškodbe so bile tako hude, da je med prevozom v bolnišnico podlegel.

DRUGA ŽRTEV

V večernih urah so v vasi Grobelno našli FRANCA JERICA, roj. 1903. leta, na cesti in ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je štiri dni kasneje podlegel zaradi poškodb. Poizvedovanja o nesreči so pokazala, da je sel zvečer po levi strani ceste, ko mu je nasproti pripeljal motorist ali mopedist, ga zadel v desno nogo, in zbil na rob ceste.

NESRECA MOPEDISTA

Proti Slovenjem Gradcu se je peljal z mopedom ALOJZ POVH s sopotnikom STANETOM ROTOVNIKOM. V naseju Paka je za njima pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC ZERJAV ter ju prehitel. Mopedist POVH pa se je ustrašil in izgubil ravnotežje, tako, da sta se oba z mopedom prevrnila. Težje je bil poškodovan mopedist, lažje poškodbe pa je dobil njegov sopotnik.

S KOLEŠOM PRED AVTO

Proti Vojniku se je peljal z osebnim avtomobilom MILORAD VUKOVIĆ, ko je z desne strani pripeljala kolesarka ANA VESENAK. Avtomobil jo je zadel, tako, da je dobila težje poškodbe in so jo odpeljali v celjsko bolnišnico.

MOKRA CESTA IN NEPRIMERNA HITROST
Prometna nesreča se je zgodila na cesti II. reda Celje—Velenje v Saleku, ko je voznik osebnega avtomobila ARNOLD ARIM vozil po mokri cesti z neprimerno hitrostjo. Prišlo ga je zaneslo, ker je zaviral. Zaneslo ga je izven ceste, kjer je zadel v jablano ter se prevrnil na streho. Na vozilu je škoda za približno 5.000 N-dinarjev, telesnih poškodb pa ni bilo.

PRELOMIL TELEFONSKI DROG

Voznik osebnega avtomobila STANISLAV STRNISA je vozil iz Latkove vasi proti Preboldu. Zaradi neprimerne hitrosti in mokre ceste ga je na levem blagem ovinku zaneslo s ceste, kjer je zadel v telefonski drog in ga prelomil. Lažje poškodovana sta bila voznik in njegova žena ANA STRNISA.

AVTOMOBIL V POTOKU

Proti Celju se je peljal z dostavnim avtomobilom IVAN COBOČI. V Zavesovniku ga je zaradi mokre ceste in velike hitrosti začelo zanašati. Po 50 metrih takšne vožnje ga je zaneslo na desno bankino od tam pa se je prevrnil v potok Boleka. V potoku ga je obrnilo v smer iz katere je pripeljal, vozilo pa je obstalo na levem boku. Voznik je dobil lažje poškodbe, na avtomobilu pa so ocenili škodo na 2500 N-dinarjev.

SLABE ZAVORE

Voznik tovornega avtomobila LUDVIK PAV-LIČ je pripeljal na Novi jašek rudnika lignita Velenje, kjer je nameraval nakladati premog. Ker mu je pripeljal nasproti drug tovorni avtomobil, srečanje pa ni bilo mogoče, je zavil na desno in pritisnil na zavore, te pa niso prijele. Zato se je zaletel v poltovorni avtomobil VILJA DROLCA in ga potisnil v nakladalno rampo. Škoda je za približno 3000 N-dinarjev.

NEZNANA PESCA

Proti »TOB« obratu celjske Cinkarne je vozil z motornim kolesom BRANKO KUKOVIĆ, pred njim pa sta hodila po sredini ulice dva neznana pešca, ki se na svetlobni znak nista umaknila. Motorist je zadel pešca, ki ni padel, medtem ko je sam motorist pri padcu dobil poškodbo na nogi.

OBVESTILO

Obveščamo, da zamenjujemo osebne izkaznice po naslednjem vrstnem redu.

KRAJEVNA SKUPNOST »DOLGO POLJE« CELJE

dne 23. 11. 1966 za Ipavčevo ulico

dne 24. in 25. 11. 1966 za Kersnikovo in Zoisovo ulico

dne 26. 11. 1966 za Jenkovo in Oblakovo ulico

dne 1. in 2. 12. 1966 za Ulico 29. novembra

dne 3. in 5. 12. 1966 za Nušičevo, Tkalsko in Ulico Moše Pijade

dne 6. in 7. 12. 1966 za Dalmatinovo, Veselovo in Vrnčevsko ulico

dne 8. in 9. 12. 1966 za Bezenškovo, Celovsko, Cesto na Dobravo, Gosposvetsko,

Na Golovcu hiša št. 1, Okrogarjevo, Pohorsko, Roško, Ulico bratov Vošnjakov in Zagajskovo ulico

dne 10. 12. 1966 za Dečkovo cesto od hiše št. 12 dalje

dne 12. in 13. 12. 1966 za Adamičevo, Smrekarjevo, Starihovo in Šaranovičevo

dne 14. in 15. 12. 1966 za Cesto v Lokrovec, Drapšinovo, Grčarjevo Hohkrautovo, Ribarjevo, Robovo, Ulico bratov Mravljakov in Tomazičevo

Osebne izkaznice bomo izdajali po gornjem razporedu dnevno od 7.—19. ure na sedežu Uprave za notranje zadeve Celje, Gregorčičeva 5, I. nadstropje, ob sobotah pa od 7.—13. ure.

Da bi delo nemoteno potekalo, opozarjamo prosilce, da strogo upoštevajo gornji razpored in pravočasno zamenjajo osebne izkaznice, ker komisija po programu zaključi svoje delo 16. 1. 1967. Tisti občani, ki že imajo ustrezne slike, lahko zamenjajo osebne izkaznice tudi izven vrstnega reda.

Istovrstno opozarjamo osebe, ki so že dopolnile 18 let starosti, da morajo po zakonu o osebnih izkaznicah (Uradni list SFRJ, št. 8/65 čl. 3, 7 in 20) vložiti zahtevek za osebno izkaznico v treh mesecih po dopolnitvi 18. letu starosti.

Gornje obvestilo velja tudi za vse občane z območja krajevnih uradov, z razliko, da ti vlagajo svoje zahteve za zamenjavo osebnih izkaznic pri pristojnih krajevnih uradih.

Iz pisarne
uprave za notranje zadeve
Celje

Abstrakcija kaj je?

Po GLOTTI, pa tudi sicer, pomeni abstrakcija odmišljanje splošnih pojmov od posameznih stvari. Če rečem hiša, pri tem pa odmišlim specifičnosti velike hiše, kmečke hiše, zamorske hiše itd., potem ostane pojem objekta za bivanje. To je abstrakcija.

Ljudje radi abstrahiramo, če ne v celoti, potem vsaj delno. Ko govorimo o enakopravnosti žena, radi abstrahiramo svojo. Funkcionarji skoraj dosledno abstrahirajo sebe, kadar govorijo o subjektivnih napakah.

Abstrahiramo vsi. Tudi pastir abstrahira, ko reče neumna ovca, ker pač ne veš ali misli na ovco v čredi ali na pastirico.

Abstrahirajo tudi arhitekti. Ne mislim na tistega, ki je pri pojmu stanovanjski blok abstrahiriral stopnišče. V mislih imam onega, ki je v bloku, kjer stanujem, abstrahiriral pojem sanitarije.

Ta arhitekt je filozof. Ko je projektiral stanovanje, je ubral pot abstrakcije. Da v stanovanje spadajo sanitarije, je idiom, ali neizpodbitna resnica. Toda pojdi po vrsti, od posameznega k splošnemu. Najprej je stopnišče. Je zelo važen del stanovanja, kar je že razkošje, ali pa vsaj tuš in v skrajnem primeru umivalnica. Te naprave so v tesni povezanosti z umazanjimi, ki pa se ne prijemlje samo kože, ne leže zgolj za nohte, temveč tudi v oblacila, v perilo. Torej mora stanovanje imeti tudi priložno pralnico, čeprav se ob močni konkurenci serpisov ne obplača. Vse to skupaj, če odmislimo posamezno konkretizacijo, je združeno v abstrahiranem pojmu sanitarije.

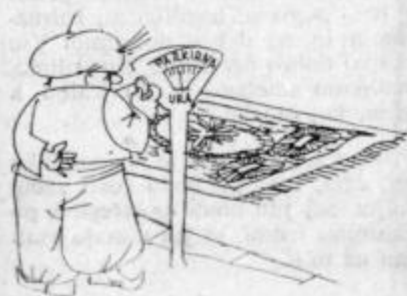
Arhitekt, ki se ga zelo konkretno spominjam vsaj trikrat na dan, je zares filozof. Abstrahirano je konkretiziral. Naj bom bolj razumljivo? Prav! Abstraktno je v svoji glavi predelal v konkretno. Pojem sanitarije je postal objekt sanitarije. En pojem, en prostor, toda v skladu z breztelensostjo pojma, silno majhen.

Da, da. Čudovit primer abstrakcije. Od pojma sanitarije so odmišljene vse konkretizacije, kot so na primer ljudje. Le-ti končno niti niso sestavni del posplošenega pojma — sanitarije. Toliko bolj je arhitekt abstrahirala človeka že zato, ker je bil silno nevhvaležen objekt za analizo. Zdaj se mu za-hoče umivati, zdaj ga objektivna nujnost sili počenjati kaj drugega. Človek je vendar nepopoln, individualist. Medtem ko se njegov najbližji sorodnik predaja užitek higijene v polni kadi blagodejno tople vode, si egoist domišlja, da ima pravico na istočasno prebavne motnje, a praktičnejše najmlajši pred sosedovimi vrati prozaično izjavlja, da mora lulat...

Mislím, da sem dovolj nazorno razložil pomen besede abstrakcija. V GLOTTI je iz besede abstrakcija izvedenih še nekaj besed kot pridevnik abstrakten in pa samostalnika abstraktnost in abstraktum. Tem trem pa po abecednem in logičnem redu sledi beseda absurd, ki pomeni nesmisel, neumnost in bedarijo.

—ček.

BREZ BESED

STARODAVNA PREŽIHOV VORANC: RIHTA

ODLOMEK IZ POVESTI »SAMORASTNIKI«

»Ožbej, Ožbej...«

Njen klic ni bil zaman: Ožbej, ki je ves čas stiskal svoj obraz v dlani, je skočil na sredo hiše:

»Oče, kaznujte mene, jaz sem kriv...«

Toda oče ga je zlomil z mrzlim, grozečim pogledom, ne da bi stegnil roko.

»Na kolena, sin!« je zagrmlj star nad njim in že se je zgrudil zlomljeni Ožbej na kolena za klop, kjer je spet zakopal glavo v roke. Meta je videla, kako nalahno drhti in čeprav je bila sama napol uničena, je bilo v njenem srcu prostora za tiho usmiljenje do strtega ljubčka.

Takrat se je je dotaknila železna gospodarjeva pest. Obšla sta jo groza in stud, vendar je našla toliko moči, da je vstala, s trdim korakom pristopila k psici in se vdano usedla na marterniški stol. Materino ponašanje in pa usmiljenje do Ožbeja sta jo navdala s pogumom, ki ga malo prej niti slutila ni. Tudi ihtenje je popustilo in solze, ki so še lile iz njenih oči, niso bile več tiste bridke solze, ki curkajo iz srčnih bridkosti; kmalu pa so se tudi te posušile v novi moči, ki je rasla v njej, ko je sedela na marternico, ko je polagala svoje roke na psico, da jih je okrutni gospodar mogel pod zapestjem privežati na les, da sta se navzgor obrnjeni, tesno stisnjeni dlani zakrožili v majhno skledico.

Metina žalost je bila zaradi ječe v kamri in zaradi prezira in sramote, ki ju je morala prestopiti po odkritju svoje nesreče, že čisto izčrpana in je bila na koncu svojih moči. Toda to, kar je doživljala zdaj, ko je na eni strani z materjo vred občutila svojo revščino, svojo neznatnost in nevednost, na drugi strani pa neizprosno trdoto svojih rednikov in njih dušee sovraštvo... vrh tega pa potep-

tano ljubezen do Ožbeja, to jo je steznilo in navdajalo z novo močjo. V njej se je oglašil skrit, užaljen odpor, ki se je pa večal in jo vso napolnil ravno takrat, ko se je začela martra.

Vedela je, da mora sprejeti trpljenje kot neizogibni boj proti krivici in da mora v tem, čeprav neenakem boju, tudi zmagati.

»Delajte hitro, oče Karničnik,« je rekla z močnim, prezirajočim glasom.

Pokora z žganjem prediva na rokah je bila starodavna pravica svobodnih kmetov, ki so imeli z njo kaznovati svoje posle za prešuštvo, za krajo, za nepokorščino, za lenobo in za druge grehe. Pred sto leti se je še čulo tu in tam o njej, potem pa je ta kruta šega izgnila. Ta način kazni je mnogo hujši, kakor pa se zdi. Tleče predivo ne peče in ne žge samo dlani in prstov, ne prežge samo kože do živega mesa, temveč žge s peklenjskimi bolečinami v možganih, pri srcu in v vseh čutilih telesa. Predivo tli počasi, brez plamena, toda peče tako žarko, da tudi najmočnejši ljudje le kratek čas prenesejo to martró.

Ko je njen sovražnik, karniški gospodar, prižgal predivo, je bil njegov obrti obraz mrliško miren. Ko je Meto spekla prva bolečina, je hotela v prvem hipu izvit roke iz ovze; ker so pa bile trdo privezane na težko psico, se je le onemoglo zvrlo njeno telo. Potem je kmalu zasmrdelo po ožganem mesu. Metine oči so postajale vedno večje in izstopale so iz jamic; na čelu so se zbirale velike mučniške srage. Mučenica je z zobmi grizla ustnice, da bi stopnjevala svojo odporno moč in zadušila stokanje...

Njena mati Hudobivka je že prej padla na kolena, sklenila roke in

Nikolaj Pirnat:

Ljubimca (risba)

obrnjena k božji martri glasno molila žalostni del rožnega venca.

»...ki je za nas krvavi pot potil...« je pridušeno odmeval njen, sedaj čisto tuji, neznan in odsotni glas po veliki dimnici. Sega je namreč bila, da so navzoči med martró glasno žebjali. Zdaj je bila pa podoba, da moli samo Metina mati. Karničnik je pazljivo nalagal kosme živega prediva na tleče prgišče, z drugo roko pa je z vso silo tlačal privezano Metino zapestje k psici, da bi se mučenica ne mogla ganiti; pri tem mu je zvijala ustnice besna zloba, ki je izdajala strastno uteho njegovega notranjega sovraštva.

Mati Karničnica se je naslonila na steno in nepremično strmela v Meto; tudi njen obraz je pričal, da njene ustnice ne odgovarjajo Hudobivkinemu žalostnemu delu. Ožbej je klečal ves čas za pečjo, le da se je še bolj skrotovil na kup in še niže skril svoj obraz. Po tresljajih njegovega telesa pa se je zdelo, da v svoji notranjosti moli s Hudabelo.

Meta je skušala vsaj neslišno odžbravati svoji materi, da bi ohranila svojo moč; njena trpeča duša je iskala v molitvi tihe opore, ali njen razum je ni našel. Zato se je že od kraja zmedla, kar je povzročilo, da je jela bolešno stokat.

Hudobivka je hlastno in naglo molila:

»Ki je za nas krvavo gajžvan bil...«

In še hlastneje in še hitreje:

»Ki je za nas težki križ nosil...«

Po stari šegi je smela rihta trajati kvečjemu tako dolgo, da se je mogel odžebljati žalostni del, ako sodnik že prej ni prenehal mučiti. Karničnik pa je ostal do konca neizprosen; ves je bil zatopljen v svoje krvavo delo. S hlepečimi očmi je polagal predivo za predivom v Metine dlani. Po prstih je že rezalo golo meso od kosti in po dimnici se je širil vedno hujši smrad.

Meta se je zvijala od bolečin, kakor bi bila s svojimi silami pri kraju. Hropla je vedno glasneje, kakor bi s tem skušala zadušiti bolešno stokanje. Nekajkrat se je njeno telo tako krčevito zvrlo, da se je stresla vsa psica. Proti koncu je Metina hropenje preglasillo materino hlastajočo molitev.

»Kateri si bil za nas na križu pribit...«

Enkrat dvakrat... desetkrat...

Potem je rožni venec zarožljaj na tla. Hudobivka je planila k Meti... krvava rihta je bila končana. Karničnik je razvezal roke in še hitro odpihlil pepel z dlani, da se je pokazala ena sama, velika, osmojena ranaknipega mesa in žil.

Sanje pametnejših

Institut za raziskovanje sanj v ZDA je iz 4000 poročil, v katerih so posamezniki poročali o svojih sanjah, sestavil zelo zanimivo analizo:

● Odstotek sanj, katerih vsebina so živali, je pri obeh spolih enak, v povprečju 7,5 odstotka. Toda ta podatek učenjakom ni zadostoval.

● Pri sanjčih moškega spola predstavljajo sanje, v katerih »nastopajo« nesesalci, 48 odstotkov. Ptiči so najmočnejša grupa živali, ki se v sanjah prikazujejo spečim moškim. Tudi o slonih, krokodilih in drugih debelokožcih se raje sanja moškim.

● Ženske sanjajo manj o pticah in drugih nesesalcih. Odstotek sanj v katerih »nastopajo« nesesalci, znaša pri ženskah le 30 odstotkov. Zanimivo je, da ženske največ sanjajo

o konjih, nadalje o pseih in drugih udomačljivih živalih.

Morda se bo večini bralcev zdelo čudno, čemu te raziskave in čemu koristijo. No, učenjaki omenjenega instituta so iz odnosa sanj o sesalcih in nesesalcih zaključili:

● Višji odstotek sanj o sesalcih, boljše je psihološka razvitost duševnosti »sanjača«. Po vsem tem bi bile ženske razvitejši, moški, pa kot tudi doslej, močnejši spol.

Profesor Boss je tri leta neumorno raziskoval sanje svojih 8000 pacientov. Pravi, da so sanje zanesljivi

sanje o sesalcih

človeka z njegovo živalsko preteklostjo. Cim bolj nenavadne pošasti človek sanja, tem dalj sanja njegova podzavest v preteklost človeštva. Freud je dokazoval svojo teorijo s tem, da so sanjali otroci o zmajih, velikanih, reptilih in orjaških plazilcih še preden so sploh kaj slišali o živalih pred milijoni let. Ameriški raziskovalci sanj, med njimi je najvidnejši Van de Castle, zanikajo takšno razlago in pravijo, da se razvito duševnosti manifestira v sanjah, da bolj razviti sanjajo o višje razvitih živalih.

V virih, iz katerih črpamo podatke za ta sestavek, ni nič zapisanega o kakšnih živalih sanjajo omenjeni razlagalci sanj.

-ec

Srečo gradita oba

• Eden največjih problemov sodobne družine je izredno močna težnja, da bi si ustvarili višji standard • Ob tem pa ljudje marsikdaj pozabljajo na tisto, kar daje življenju smisel – na topel dom • O tem govori v današnjem sestavku tudi dr. Marijan Pregl.

MNOGE
MOZNOSTI
MODNEGA
M.....

Skoraj polovica zakoncev je danes takih, da začnejo zakon brez materialne osnove: nimajo stanovanja, nimajo svojega življenjskega prostora. Premalo poznajo svojega partnerja, celo samega sebe, ni prostranosti, otroci, v kolikor že niso ... vse to boga oba zakonca. Te situacije nista vajena, vsem tem težavam nista kos, njuna psihična struktura jih ne vzdrži. Bega ju, zatekata se v različne telesne senzacije, razburiljiva postajata, napeta in ihtna. Tolažita se s posameznimi primeri sosedov, ki so tudi »iz nič začeli«, sedaj pa imajo npr. avto. Šele sedaj pridemo v to, kar po navadi odtuji zakonca. Namesto, da bi se mati posvetila otroku, gre delat, otroka pa vzgajajo tuji ljudje in ulice; namesto, da bi se mož posvetil domu in družini, začne prekomerno delati, obiskovati razne šole in tečaje, da bi dosegel to, kar imajo sosedi. Otroci se nimajo na nikogar nasloniti, iščejo toplino. Vsa ta odtujitev vodi v tako atmosfero, da je konflikt kmalu tu. Zadostuje spoznanje enega zakonca, da ni imel v nekaj letih skupnega življenja ničesar tistega, za čemer je vse življenje hrepenel; žena spozna, da je samo še stroj, avtomatični stroj, ki dela v tovarni, kuha, šiva in čisti; mož spozna, da z družino že več let ni imel tistega iskrenega veselja, na katerem že več let ni gorel ogenj sreče. V tem stanju zadostuje majhen zunanji faktor, da vse skupaj zapelje in s svojim pretvarjanjem zavede. Redkokdaj se zgodi, da bi sedaj oba zakonca sedla pred zrcalo in se temeljito očistila, si priznala resnico in

pogoltnila grenak zalogaj — ne, nasprotno: začela bosta grmaditi na ta začetni kamen skale in gore. Začelo se bo z majhnimi prepiri, končalo pa se bo z ločitvijo.

Poznam primer, kjer je bil vzrok ločitve preslana juha; manjša moževa plača od znanca z isto izobrazbo itd. Pri tem nobeden ne pomisli na malčka, ki ne ve koga ima raje, ki bi še stalno rad imel očeta in mater. Vsak bi rad ponovno imel tiste občutke in tisto srečo, tisto toplo ugodje, ki jo je imel preden se je poročil. Ni se še zgodilo, da bi nekdo priznal resnico, ki je najbližja, da je sam kriv vsemu temu, da je sam uničil svojo srečo. Jeza, trma, kljubovalnost, vse bi odpadlo. Ne gre tu za enostransko samorazkrinkanje — ne, oba bi morala biti tista, ki bi se popravila v svojih težavah.

V mislih imam grenko izkušnjo nekega starejšega kolega, ki je zdravil poskus samomora pri neki pacientki, ki se je hotela zastrupiti zaradi moževe robatosti in objestnosti. Da jo je res temeljito pozdravil, je videl po tem, da je bil čez tri tedne zaradi poskusa samomora pacientkin mož njegov bolnik. Grenka pilula je bila to za kolega: namesto da bi oba zdravil, ju vodil, imel z njim skupne pogovore, si je samo prizadeval, da utrdi ženo, namesto da bi tudi njej pokazal del krivde. Ker ni poznala resničnega stanja, je valila vso krivdo na moža. Ne bi bilo treba tega, če bi se oba zakonca resno pogovorila in našla skupne točke, saj se končno nista poročila zato, da bi se sovražila. Nisem niti omenil, kam vodi življenjska pot njunih otrok, katere menda starša učita etična načela, sama pa ne delata po njihovem principu. Saj ne bo čudno, če bodo otroci šli po stopinjah staršev, ko so že zdaj preplašeni nesrečnejši, ki ne verujejo v ničesar več, ki imajo večje občutke krivde, kot jih je človek kdajkoli imel.

Hotel sem nakazati samo smernice, ki lahko popolnoma v normalnih okoliščinah vodijo do tega, da nenkrat spoznamo, da imamo v partnerju, ki bi moral biti naš življenjski spremljevalec — v tem človeku — tuja. Če sem pri kom dosegel, da se je vsaj nekoliko zamislil in videl pri sebi, da je postal hladen in se odtujil od domačih, da je videl v tem svoj osebni poraz, sem dosegel več kot uspeh.

Ste že pomislili na to, da bi letos namesto nove obleke, samo spremenili staro? Nasijte na enobarvno obleko, bluzo, pulover, šal in čepico okrasek iz primerne niti in barvnega odtiska — in oblačilo, ki ga nosite že nekaj sezon, vam bo takoj ljubše.

STROKOVNJAK VAM POMAGA:

Letos je izredno naraslo zanimanje za oljne peči. To niti ni čudno, saj so pri nas zaenkrat že velika novost, hkrati pa tudi velika pridobitev. Ravnanje z njimi je zelo preprosto, najpomembnejše pa je to, da odpade nevšečno čiščenje peči in še bolj neprijetno prenašanje drvi in premoga iz odročnih klet in drvarnic. Toda vsaka novost povzroča tudi tu in tam nekaj slabe volje; to velja tudi za peči na olje, ki jih le ni mogoče postaviti v vsako stanovanje in priključiti na vsak dimnik. Kajti prav od njega je v veliki meri odvisna učinkovitost peči, ki ne stane ravno majhnega denarja. Ker bi vam radi pomagali pri izbiri, smo poprosili za pomoč strokovnjake, ki

IZBIRA PEČI NA OLJE

so nam dali nekaj napotkov za kupce peči na olje.

Pri nas je v prodaji več vrst peči: Kontakt Zagreb, Lifam — Stara Pazova, Deli grad — Niš, Preporod Požarevac in Alfa — Vranje. Peči se razlikujejo — ne toliko po ceni, kot po izogrevanju, toploti in pogojih, ki jih zahtevajo. Čeprav bi glede na to, da so v uporabi šele dobro leto, težko rekli, katera med njimi je najboljša, pa vendarle lahko Kontaktovo peč ocenimo kot tisto, pri kateri je izogrevanje najpopolnejše. Toda ta peč zahteva tudi največ pogojev. Da doseže največjo učinkovitost, mora biti priključena na dovolj visok dimnik, na katerega pa ne sme biti

vezana nobena druga peč. Zatorej ni priporočljiva za podstrešna stanovanja ali prav pritlične hiše, kjer pa se bodo dobro odrezale peči Lifam in Alfa. Le-te gorijo v vsakem prostoru, toplote pa ne dajejo tolikšne.

S pečo na olje je mogoče ogrevati tudi več prostorov. Če so med seboj funkcionalno povezani, je najpreprosteje, če odpremo vrata, saj lahko z eno pečo ogrejemo približno 150 kubičnih metrov prostora. Ljudje pa si pomagajo tudi na ta način, da po sobi napeljejo cevi in z njimi ogrevajo drugi prostor. To pa je taka odločitev, ki si je ne bi smeli umisliti na lastno pest, temveč bi morali zaprositi za pomoč strokovnjaka.

Za oljne peči uporabljamo Marino olje, še boljše pa bi bila nafta, vendar bi bilo ogrevanje z njo predrago. Poraba je odvisna od stopnje toplote, ki jo lahko uravnamo na peči, pa tudi s priključkom na dimnik. Zaenkrat trošila najmanj goriva peči Preporod in Alfa, toda kot smo že rekli, je poraba odvisna od regulacije.

Peči na olje imajo torej veliko prednosti pred pečmi na trdo gorivo. Vendar je to izdatek, ki si ga ne bi smeli umisliti nepremišljeno. Veliko boljše bo, da stopimo na servis, k pečarju ali dimnikarju ter se z njimi posvetujemo tudi o tem, katero od možnih peči naj izberemo za stanovanje ali prostor, ki ga želimo ogre-

Domači kuncji počasi izginjajo iz jedilnikov. Zlasti to velja za mestno prebivalstvo, ki kunccev ne more gojiti, pa zato tudi ne dobiti. Na podeželju pa še pri marsikateri hiši najdemo zajčji hlev. Meso domačih kunccev sodi po mnenju mnogih nezadovoljnejšev med manjvredne vrste. Toda to ne drži. Deset dekagramov kuncjega mesa daje 168 kalorij, kar je skoraj prav toliko kot pri drugih vrstah. Poleg tega pa ima precej rudninskih soli, posebej kalcija in nekaj vitaminov iz B skupine. Največja vrednost tega mesa pa je v tem, da je belo in ga lahko uporabljamo za dietno hrano. Morda smo se najzajčji pripravi kar po »liniji namanjšega odpora«: to je, da jih zdrgnemo s česnom, polijemo z vročo mastjo in spečemo v vroči pečici. Zato smo za danes izbrali nekaj receptov, po katerih lahko pripravimo iz zajčjega mesa prav okusne jedi.

* Juha iz kuncje glave: potrebujemo kuncji glavi, vrat in rebra dveh kunccev, dva korenjčka, peteršilj, malo majarona in timijana, sol, 10 dkg olja, drobno čebulo, pet kilograma zelja ali kolerabice, pet dkg moke, poper, limonino lupinico, deset dkg riža in kis. Očiščeni glavi presekamo na pol in izločimo možgane. Glavo in drugo meso denemo kuhati v mizlo vodo in pridenemo cel koren, peteršilj, majaron in timijan; solimo. Posebej prepražimo na olju sesekljano čebulo, na rezan-

Mm m m M

Nasveti
iz naše
kuhinje

ce narezano zelje ali kolerabo. Ko zarumeni, pomokamo in zalijemo s kuncjo juho. Meso odločimo od kosti, ga zremo na kocke in dodamo sesekljane možgane. Juho popopravimo, odšavimo z limonino lupinico in zakuhamo vanjo riž. Po želji jo še okisamo.

* Kunc po lovsko: kilogram in pol kuncjega mesa, 1 dl olja, sol, dve čebuli, pet strokov česna, vejica pehtrana, vršček timijana, 5 dkg moke, 2 dl jabolčnika ali lahkega belega vina, pest suhih gob. Kunca narežemo na kose in jih popečemo na vročem olju. Dodamo sesekljano čebulo in jo razrumenimo, primešamo še strt česen, pehtran in timijan. Solimo, pomokamo, malo popražimo in vse skupaj zalijemo z jabolčnikom ali vinom. Primešamo še oprane in namočene gobe. Počasi kuhamo. Po potrebi prilijemo še nekoliko vode, vendar mora biti omaka bolj gosta kot redka.

* Ocvrt kunc po dunajsko: dobro očiščenega in opranega kunca zremo na kose. Ocvremo le boljše dele, ostalo meso porabimo za juho, obarbo, paprikaš in podobno. Meso posolimo in kos za kosom zdrgnemo z mešanico iz zelo drobno sesekljane čebule, česna, zelenega peteršilja, gorčice in malo popra. Zložimo ga v porcelanasto skledo in pustimo pokrito na hladnem nekaj ur. Kos za kosom nato povaljamo v moki, raztepenih jajcih in nazadnje v drobtinah. Ocvremo v vročem olju. Meso pa lahko ocvremo tudi, ne da bi ga namazali z opisano mešanico, temveč ga samo nasolimo.

* Kunc na žaru: meso narežemo na primerne kose, jih zdrgnemo s kisom, pomešanim z vodo, nasolimo in čez nekaj časa pomazemo z oljem. Pod žar postavimo posodo z malo vroče vode, na debelo narezanim korenjem in zdrobljenimi brinovimi jagodami. Počasi pečemo. Meso je pečeno v približno pol ure. Tekočino v skledi, ki je pomešana z mesnim sokom, odšavimo z zelenim peteršiljem, poprom, baziliko ali rozmarinom in po okusu dosolimo. Vse skupaj dobro prevremo, precedimo, prilijemo smetano in serviramo k mesu kot omako.

No, s temi recepti je res nekoliko več dela, zato pa bodo gosti zadovoljni, saj jim bomo postregli s pikantnimi jedmi, ki jih nimajo vsak dan na mizi.

MOŠKE SRAJCE
priznanih tovarn
izbirajte v

VELEBLAGOVNICA
Ajudski magazin
CELJE

DRUGA RUNDA

- 5 -

Njena lepota je prekašala privlačnost nadpovprečno lepih vietnamskih mladenk. nosila je hlače, ki so ji segale do gležnjev, kot pač večina preprostih vietnamskih žena. Njen kratki suknjič je bil ozko prepasan z širokim usnjenim pasom. Nanj je bila na levi strani pritrjena torbica za naboj, na desni pa ji je od boka visela specialna policijska pištola »Smith and Wesson«. Drobne prsi, takšne kot pri Ti Mai, so se ostro odražale pod blagom suknjiča, čez levi rokav pa je nosila širok trak z napisom v vietnamskem jeziku.

Jeff se je poskušal smehljati, ko je dejal: »Jaorangij!»

Dekle je preslišalo pozdrav in odsekano zaklicala nekaj besed. Ko je spoznala, da je Jeff ne razume, mu je s puško v rokah namignila naj spleza po strmini iz jarka. Jeff je odvrnil padalo in reševalno opremo ter počasi plezal po strmini navzgor. Dekle se je previdno umikala, da je med njima ostala vselej razdalja kakšnih dvesto korakov. Ko je splezal na rob je zagledal svoj mali oddajnik. Ležal je na kamnu. Verjetno ga je s puškinim kopitom razbila v brezoblično ropotijo. Vse je kazalo, da je dekle izurjena. Spet mu je z znaki dala razumeti naj ji sledi po cesti. Odleglo mu je, da padalu ni posvetila nobene pozornosti. Navdalo ga je upanje, da ga bodo reševalci, če bodo prileteli, zlahka opazili.

Jeff je napenjal ušesa in čakal na rešilni šum helikopterja. Medtem ko je šepal naprej je slišal, kako je dvesto korakov proč škrtnil zapiralec na puški. Od roba jarka do ceste, kjer je stalo nekaj dreves, ni bilo nobenega kritja. Pohitel je naprej in razmišljal kaj sploh lahko stori njegovi tovariši dokler ga ima dekle na muhi?

Od morja mu je na ušesa privele značilen frfot helikopterskih veteranic. Hitro se je ozrl. Bili so trije. Leteli so vsaj tri kilometre vsakebi od morja v notranjost. Jeff se je pognal v smeri, od koder so helikopterji leteli... Trenutek za tem se je skrčil vase ko mu je mimo ušesa zabrenčala krogla, ko ga je dohitel rezek pok in mu je trd zven jekla dal vedeti, da je dekle spet napolnila cev. Dekletov obraz je bil napet in vrh puške je zdaj meril naravnost v njegove prsi. Jeff je zanihal z rokami in pokazal najprej helikopterja, nato pa drevje. Prikimala mu je. Jeff se je skril pod krošnjo drevesa, ona pa pod mali bananovec in neprestano merila

- 7 -

temu ni spustila pogleda s svojega ujetnika. Stroj se jo nekoliko oddaljil, zmanjšal hitrost in se polagoma začel spuščati. Našli so padalo in reševalno opremo. Helikopter je visel nekaj metrov nad zemljo, medtem pa sta ujetnik in dekle pobliževala s pogledi zdaj eden drugega, zdaj letalo. Končno se je helikopter dvignil in začel krožiti v vedno večjih krogih. Jeff je slišal, kako je nekdo skozi ojačevalec nekaj kričal. V zvočni vrzeli je med hrupom motorja ujel v uho svoje ime.

»Cepci prismojeni, goveda neumna,« je mrmral predse Jeff. Se otrok bi uganil, da je moral pasti v ujetništvo. Dekle je bilo predelec, da bi jo naskočil in pobil na tla, vendar preblizu, da bi lahko tvegale beg.

Kakor da je čutila njegovo napetost, dekle tudi za trenutek ni spustila prsta s puškinega sprožilca. Toda Jeff je opazil, kako njene oči tipljevo naokoli, kakor da iščejo izhoda, a se vedno spe: vračajo v njegovo smer.

Helikopter je zdaj priplul vzdolž ceste naravnost proti njima. Velika veterinica je skorajda smuknila po vrhovih dreves. Majhen bananovec dekletu ni nudil dovolj kritja, zato se je trudila, da bi obdržala Jeffa na muhi in se hkrati skrivala za deblom. Ko je spet prestavila nogo, ji je druga zdrsnila na pesku. Za trenutek je izgubila ravnotežje.

Pod Jeffovimi nogami se je pokadilo, planil je in se v cik cak diru pognal helikopterju nasproči. Toda že je bil stroj nad njim in čezenj. Preden so ga opazili in preden je mogel pilot letalo obrniti, ga je zadelo v kolku, ga sunkovito zasukalo in treščilo ob tla. Dekle je znova napolnila orožje in prišlo do njega. Iz helikopterja je zaregljala strojnica, toda ona je nepoškodovana obstala nad njim.

Helikopter je obvisel kakšnih dvesto metrov proč in deset seznjev visoko. Posadka v njem je bila presenečena. Dekle je dvignila orožje in nekaj kričala, najbrž naj izginejo od tod. S strojnico niso smeli streljati nanjo, ker bi zadeli tudi Jeffa. Helikopter se je začel počasi približevati. Skozi špranjo steklenih vrat je kukala puškina cev in se skrbno usmerjala na cilj.

Dekle je pomerila in sprožila. Steklo na vetrobrano se je razletelo. Helikopter je za trenutno zdrknil navzdol in to v trenutku, ko je strelec stisnil sprožilec. Ko je pilot spet zravnil letalo so videli dekle nepoškodovano, glava oficirja Jeffa pa je bila prestreljena. Zadelo ga je krogla, namenjena dekletu.

- 6 -

vanj. Nad kopnim so helikopterji zmanjšali hitrost. Prvi očitno ni videl padala. Hrumel je nad cesto pol kilometra proč in se usmeril proti hribom. Od vasi sem je odmevalo bobnenje strojnice. Eden od helikopterjev je napadel ljudi v vasi, ki jih je Jeff malo prej videl iz zraka. Dekle je priprtih oči prisluškovala.

Jeff se je zdaj spomnil na navodila: Če padete v ujetništvo posamezne osebe, le-ta navadno ni prijatelj komunističnega režima. Sledilo je nekaj stavkov v jeziku domačinov in priporočilo, da je vredno poskusiti s podkupnino. Jeff je bolj za šalo kot za res vabil nekaj preprostih stavkov ob pomoči Ti Mai v Saigonu. Zdal mu utegnejo koristiti:

»Imam denar, je začel, veliko denarja. Vaš bo, če mi pomagate.«

Dekle se ni zmenila za njegove besede. Jeff je pomislil, da ga morebiti ni razumela. Še enkrat je poskusil. Spet neuspeh. Napeto je poslušala ropot stroja nad vasio in divje streljanje. Sem in tja je strojnicam odgovarjal kak strel puške. Jeff je medtem previdno izvel iz žepa šop dolarskih bankovcev. Bil je zajeten kupček, prepasan z gumijastim trakom. Jeff je vrgele svoje malo premoženje iz sence svojega skrivališča dekletu k nogam. Bankovci so vzvrtinčili oblak prahu. Dekle je bliskovito pogledala na tla, potem se je spet nepremično zazrla v Jeffa in stisnila puško tesneje k boku.

Jeff je stopil korak iz sence in ostro gledal dekleta v oči. V zraku so vibrirali zamahi velikih loput in hrušč motorjev. Dva helikopterja sta se vračala. Jeff je napravil še en korak proti cesti. Zdal je bil na odprtem. Dekle mu je s puško dala znak naj ostane miren. Toda Jeff je namignil na denar in tvegale še en korak. Hrup helikopterjev je bil vedno močnejši.

Jeff je zagledal, kako je dekle z drobnim palcem odpela varnostno zaklopko in dvignila puško tesno k licu. Izraz njenega obraza je bil tako napet, da Jeff ni več tvegale novega koraka. Ona je merila v njegova prsa, hkrati pa mu s sunkovitim gibom rame ukazala naj se vrne pod drevo.

Velikanska siva gmota je priletela nadnjo. Hrup je prigušil vse drugo, pritisk razbičane zraka je potisnil veje in listje k tlom ter dvignil vrtnice prahu od tal. Dekle se je sklonila, a kljub

- 8 -

Spet je hotela ustreliti, ko jo je presekala rafal strojnice. Spustila je puško iz rok, se za trenutek še obdržala na nogah, potem pa je z iztegnjenimi rokami padla vznak čez truplo mrtvega ujetnika. Njene velike oči, uprte v nebo, so začele medleti.

Kot kobilica, ki je našla v travi mrtvi muhi, se je helikopter spustil na cesto.

»Okay, Riley,« je dejal mornariški narednik, »nehajte si že ruvati la-se. Saj vendar niste krivi če ste zgrešili in zadeli njega. To reč bom že uredil, ko se vrnemo. In zdaj fantje, poberimo ga!«

Zvrnili so truplo mrtvega dekleta na stran in zavili ubitega Jeffa v odejo.

»Ta fant je imel smolo. To je bil zaključni polet njegove druge runde, žal tudi poslednji!«

»Tako je rekel tudi njegov komandant eskadrole Chandler,« je lodal marinec. »Hudir-eva smola. Okay, Riley, poberi še njeno orožje n jo pobrišimo od tod.«

(Prevod: J. Kraševac)

V prihodnji številki bomo začeli objavljati povzetke iz dokumentarnih spominov nemškega časnikarja Aleksandra Wertha, ki je po spletu dogodkov postal eden izmed redkih zahodnoevropskih dopisnikov med drugo svetovno vojno, ki je doživel vojno vihar na nasprotni strani in opisal svoje doživljanje v vrsti nadaljevanj z naslovom »Rusija v vojni«. Kot uvod v njegove zapiske objavljamo njegov opis nacističnega morišča v Maidaneku.

Tovarna smrti

Po vojni so mnogi in dosti pisali o raznih nekih uničevalnih taboriščih, o Buchenwaldu, Oswieciimu in Bergen-Belsenu, a zgodovina Maidaneka — uničevalnega taborišča pri Lublinu — je ostala zahtevna dolgo neznana.

Dogajanja v Maidaneku so enostavno smrti neverjetnih razsežnosti in naravnost neverjetna. Ko je Alexander Werth postal avgusta 1944 natanko poročilo o Maidaneku britanskemu radiu v London, so odklonili objavo v prepričanju, da gre za golo sovjetsko propagando.

Rdeča armada je prišla v Maidanek 23. julija 1944, torej istega dne, ko so osvobodili Lublin. Kakšen teden dni kasneje je o najdbi in grozotah pisal Simonov v »Pravdi«. Njegov zapis je bil tako strahoten, da ga zahodni sploh ni maral upoštevati, a v Sovjetski zvezi so bili prepričani.

Maidanek je bolj razkril pravo naravo nacizma kakor karkoli drugega. Kajti to je bilo veliko industrijsko podjetje, kjer so tisoči »preprosti« Nemcem uničevali milijone ljudi v množični pijanosti poklicnega sadizma ali — kar je bilo še huje — v prepričanju, da je to opravilo prav tako delo kot katerokoli drugo.

Maidanek se je Rdečearmjem vtisnil globoko v spomin. Tisoči ruskih vojakov so obiskali uničevalno taborišče. Na enem koncu taborišča so videli betonske kabine za uplinjanje na zunaj navidezne barake z nadpisi »Kopel« in »Dezinfekcija«, na drugem koncu taborišča pa velike kupke belega pepela. Toda, kdor je pogledal bolj natanko, je opazil, da to ni bil samo pepel, kajti vmes so bile drobne človeške kosti: ključnice, prstni členki, kosi lobanj in celo kolčnice, ki jim je bilo po velikosti videti, da so bile otroške. In onstran teh kupov pepela se je širila prostrana ravan, na kateri je bilo v velikih količinah zasajeno zelje. Bile so to velike zeljnate glave, prekrite s tanko plastjo belega pepela.

Nekdo je dejal: »Plast gnoja, plast pepela... tako so morali delati. Vse te zeljne glave so rasle iz človeškega pepela. Esemcevi so radi jedli te nadnaravno velike zeljne glave in tudi jetniki so jih jedli, četudi so vedeli, na bodo v kratkem postali gnojilo za maidanško zelje.«

Prišli smo do krematorijev. Pogledal sem pod noge. Čevlji so bili beli od pepela in kamnita tla pred pečmi so bila še vedno nastlana z zgorelimi človeškimi okostji. Tik poleg je ležal prsni koš z rebri, tamkaj kos lobanje in spet malo stran sem videl spodnjo čeljust, v kateri je tičalo še nekaj zob.

Tik ob pečeh je bil velik betonski podest, ki je bil podoben operacijski mizi. Tu je strokovnjak pogledal vsako truplo, preden je romalo v upepelitev: odstranil je vse zlato iz telesa in populil zlate zobe, ki so potem romali v državno banko dr. Funka. Povprečna zmogljivost vseh naprav je bila 2000 trupel dnevno.

Malo stran od krematorija so izkopali kakšnih 20 do 30 metrov dolg jarek. Videl sem stotine golih trupel; mnoga med njimi so imela strel v zadnjem delu glave. Večina trupel je bila moških z golo obratimi glavami. Govorili so, da so bili to ujeti ruski vojaki.

Zadah — strašljiv zadah — me je spremljal vsepovsod. Vsepovsod se je globoko zajedel. V zaprašen travi ob bodeči žici in na rdečem makovem cvetju, ki je raslo vsepovsod Mnogo Rdečearmjecev so vodili skozi taborišče, da bi tako spoznali, s kakšnim sovražnikom imajo opraviti, v kolikor tega še dotlej niso dognali. Nekaj dni kasneje so vodili skozi taborišče tudi veliko skupino ujetih nemških vojakov. Sprva so nemški vojaki korčili spokojno skozi taborišče, kmalu zatem je bilo očitno, da so pospešili korak, ki je postajal vedno bolj hitri, dokler niso na kraju bežali skozi taborišče naravnost v paničnem begu.

Naboj strahotno med vsem je bil takimenovali del »Chopinovo taborišče«, ki so ga imenovali tako zategadelj, ker je bil po naključju ob ulici, ki je nosila ime slavnega skladatelja. To je bila velika petnadstropna skladiščna hiša, del maidanške tovarne smrti. Tu so lastnino stotih in tisočih umorjenih prebivali, skladiščili in pripravljali za prevoz v Nemčijo.

V velikem prostoru je bilo več tisoč kovčkov; med njimi so bili mnogi še skrbno opremljeni z naslovnimi obeski. Na vratih nekega drugega prostora je risalo »Moški čevlji«, na vratih poleg teh »Ženski čevlji«. V dolgem hodniku je viselo več tisoč ženskih oblek, v drugem spet več tisoč plaščev. Na posebnih policah so bili lepo razvrščeni tisoči čopičev in aparatov za britje, druge spet nalivna peresa in svinčniki. V posebnih sobi so bile otroške igrače: medvedki, lutke, avtomobilski... Na kupu odpadkov sem našel soneto za violino št. 15, ki jo je napisal neki Ernst J. Weil iz Prage...

Bo potrese vendarle mogoče napovedati?

... Steklenina žvenketa, na polih žvenketa posoda, tla se zibljejo in zidovi polkajo. Potres...

Katastrofalni potresi prizadenejo ljudi toliko bolj, ker jih ni mogoče predvidevati. Opazovanja so potrdila, da se živali pred potresi čudno obnašajo, vendar to so nezanesljivi znaki in navadno prekasni.

Nič čudnega, če je ves svet postal pozoren na mladega sovjetskega znanstvenika Mamadaliyeva, ki je pri preučevanju podatkov o 10.000 potresnih sunkih v Todžikistanu prišel do zanimive teorije.

Mamadaliyev misli, da je s potresi tako kot s struno. Se malce jo napneš in počti. Mladi učenjak trdi, da je mogoče z merjenjem frekvenc potresov v sedanosti predvidevati moč sunkov in časovno zaporedje

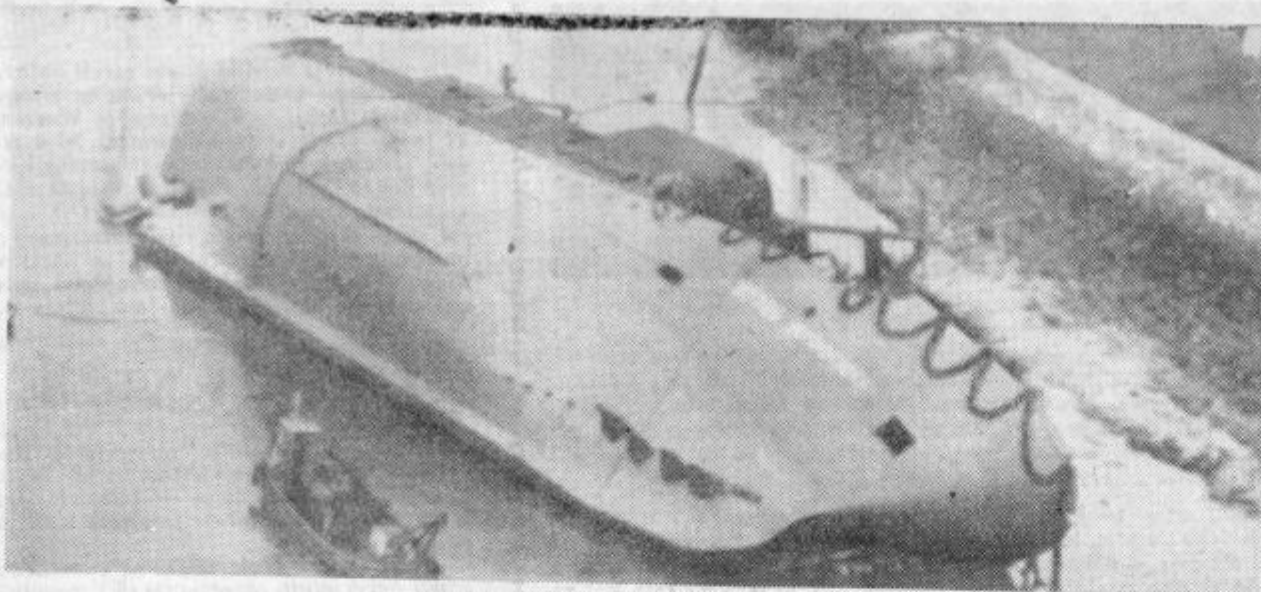
potresov v prihodnosti. Dokazal je tudi, da se moč potresnih sunkov pred katastrofalnim potresom vse bolj zmanjšuje in celo povsem preneha, včasih pa se velik potres najavi z enim ali z dvema rahlimi sunkoma. Mamadaliyev je prepričan, da je na pravi poti, o tem pa so prepričani vsi seizmologi, ki so poslušali njegova izvajanja v Taškentu letos. Popolnoma je dokazano, da se potresi na določenem prostoru ponavljajo in to v določenem redu. Morali bi imeti le natančne grafikone časovnega zaporedja in moči potresnih sunkov. Tak grafikon pa terja mnogo časa, opazovanj in preračunavanja. Nadalje za vsako potresno področje ni izčrpnih podatkov iz preteklosti. Obdelava podatkov v seizmoloških institutih traja cele mese-

ce, celo leta. To pa je vse preveč dolgo, da bi lahko izdelali pravočasne napovedi. Kljub temu pa je Mamadaliyev odkril neko zaveznika. S pomočjo elektronskih računalnikov je mogoče podatke analizirati v nekaj dneh. Natančna analiza, izdelana v kratkem času, bi lahko pripomogla, da bi predvideli velike potrese, kdaj bo katastrofalni sunek in kje bo njegovo središče.

... Potres! Steklenina varno zavita v oblacila in papir se ne bo razbila. Če se bo kje zrušila hiša, ne bo pod seboj pokopala nič živega. Ljudje in živali bodo daleč proč na varnem. Nastala bo le gmotna škoda, pa še to bo mogoče omiliti, kajti ljudje bodo pravočasno opozorjeni.

J. S.

V dolgih jarkih, ki so jih izkopavali še vse leto 1944, so našli številna okostja umorjenih, ki jih niso utegnili sproti upepeliti v krematoriju.

VSE JE BILO KOT TREBA. STEKLENI-
CA SAMPANJCA SE JE RAZBILA OB
BOKU. LADJA JE ZDRSELA PO GREDEH
K VODI. TODA OJOJ! GRADITELJI V
ZAHODNONEMSKI LADJEDELNIKI SO
MISLILI NA VSE, LE NA PLIMO IN
OSEKO SO POZABILI. LADJA JE ZAPLU-
LA V BLATNO DNO IN SE ZVRNILA NA
BOK. EDINA ŽRTEV TEGA »BRODOLO-
MA« OB SPOLOVITVI JE BILA ZAVARO-
VALNICA. POZNEJE SO LADJO OB PLI-
MI SPRAVILI SPET V VODORAVNO
LEGO IN »SEYDISFJORD« JE ODPLULA
NA NORVEŠKO K SVOJIM LASTNIKOM.

NA GORNJI SLIKI VIDIMO TRENUTEK
IZ KRALJEVSKEGA DVOBOJA. BORCA,
KI SE PRETEPATA PO STROGIH PRA-
VILIH JIU JITSA, STA GRŠKI KRALJ
KONSTANTIN, KI NASKAKUJE IN
NJEGOV SVAK, PRINC JUAN CARLOS
SPANSKI V OBRAMBENEM POLOZAJU.
NJUNI RESNICNI POLITICNI VLOGI PA
STA RAVNO OBRATNI. PRINC JUAN
CARLOS SE BO MORAL SE BORITI, DA
BI OSVOJIL SPANSKI PRESTOL, MED-
TEM KO KONSTANTIN DOBRO VE, DA
NASPROTNIKI MONARHIJE V GRČIJI
NISO REDKI.

NEPREDVIDENA ODKRITOSRCNOST

Sodnik zahodnonemškega sodišča ostro
zaslišuje obtoženca:

— Kaj ste počeli v letih nacizma, obto-
ženi?

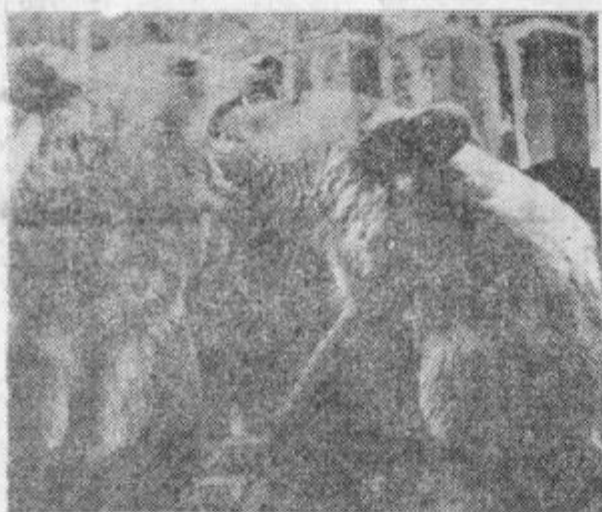
— Izvrševal sem vaše ukaze, gospod
sodnik.

SLAVNI SLIKAR PABLO PICASSO JE
PRED DNEVI PROSLAVLJAL 85-LETNI-
CO SVOJEGA ŽIVLJENJA. V PARIZU SO
PRIREDILI RETROSPEKTIVNO RAZSTA-
VO NJEGOVH DEL, KO PA SO GA
VPRASALI, CE BO PRISEL V PARIZ,
JE MOJSTER ODVRNIL: NE! JAZ HO-
DIM V PARIZ SAMO K SVOJEMU ZOBO-
ZDRAVNIKU, ZDAJ PA ME NE BOLI
NOBEN ZOB.

SOVJETSKI PESNIK EVGENIJ EVTU-
SENKO JE S SOPROGO GALINO NEDAV-
NO PRISPEL NA VECTEDENSKO TUR-
NEJO V ZDA. NAPOVEDAL JE, DA NE
BO SAMO RECITIRAL. SPESNITI MISLI
CIKLUS O AMERIKI, GLEDANI BREZ
ROZNATIH OČAL.

»ODŽRTO« OD UST

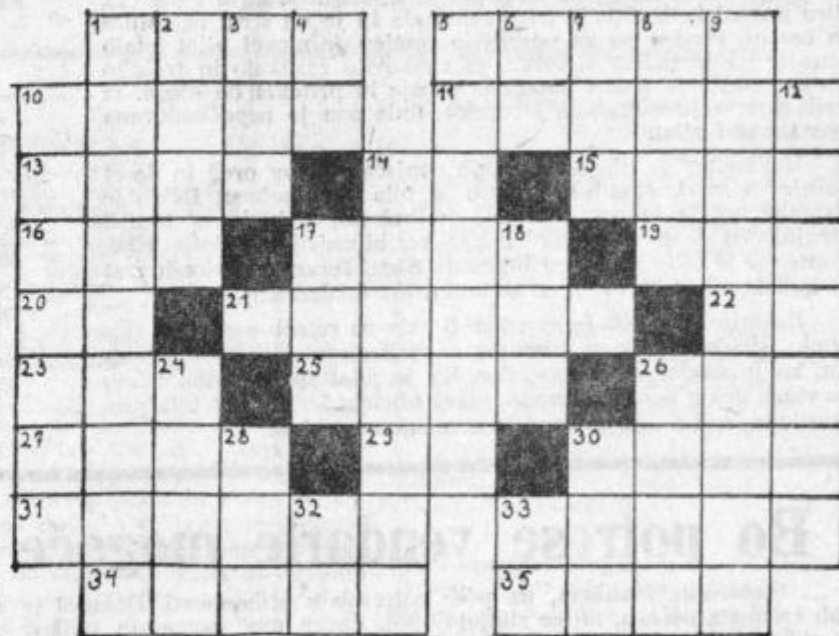
CE VIDIMO TAK PRIZOR MED ŽIVAL-
MI, KO HOCE ENA DRUGI IZTRGATI
ZALOGAJ NARAVNOST IZ GOBCE ALI
KLJUNA, PRAVIMO, DA JE TO TIPICNO
ŽIVALSKO. VENDAR TUDI LJUDJE NIS-
MO NIC BOLJSI. MALOKDO SI DELA
SKRBI NAD VPRASANJEM, CE JE V
NJEGOVEM ZALOGAJU TUDI KAJ TU-
JEGA TRUDA, ZNOJA ...

CEHOSLOVASKA NI ZNANA SAMO PO
IZVRSTNEM PORCELANU IN STEKLU.
ZADNJA LETA POSTAJAJO CEHI »DIK-
TATORJI« PRI IZDELOVANJU IN OBLI-
KOVANJU NAKITA. NA ZADNJI RAZ-
STAVI V PRAGI JE BILA ZBRANA PUB-
LIKA IZ VSE EVROPE. ŽENSKO SO
VZDIHOVALE OB POGLEDU NA NAKIT,
MOŠKI PA VERJETNO TUDI ZARADI
ČESA DRUGEGA?

V AMSTERDAMU IMAJO NA RIBJEM
TRGU SPOMENIK BRANJEVKI, KI JE
MENDA EDINI TE VRSTE NA SVETU.
SPOH SO HOLANDCI PRI IZBIRI SPO-
MENISKIH MOTIVOV IN PRI POSTA-
VITVI ZELO DOSLEDNI. TAKO IMAJO V
ENEM IZMED MEST SPOMENIK DAV-
KOPLAČEVALCA, POSTAVILI PA SO GA
PRED OBCINSKI DAVČNI URAD. OB-
CUTLJIVOST ZA SPOMENIKE SO DO-
KAZALI PRED LETI, KO SO NEZNAN-
CI OBGLAVILI KIP MORSKE DEKLICE
NA OBALI. RAZBURJALI SO SE BOLJ
KOT OB IZGUBI KOLONIJ.

Križanka

Vodoravno: 1. moški okras pod nosom; 5.
bolj zahtevna uganka; 10. samostanski pre-
dstonik; 11. seznam imen; 13. večanje; 14. za-
četnici imena in priimka zelo znane sodobne
ameriške književnice; 15. svetlobi nasproten
pojavi; 16. rečni otok; 17. ograja; 19. redka
kovina, ki je po barvi podobna železu, mehka
pa je kakor svinec; 20. kazalni zaimek; 21.
dovogovor; 22. dva različna soglasnika; 23. ime
košarkarja Daneua; 25. prebivalec severnega
dela Velike Britanije; 26. življenjska tekoči-
na; 27. utežna mera; 29. okrajšava za »even-
tualno; 30. planote med tržaskim zalivom in
Vipavsko dolino; 31. sol ocetne kisline; 33.

ptičji organ za letenje; 34. rastlina, doma iz
Mehike, ki ima en meter in več dolge mesna-
te liste; 35. žensko ime.

Navpično: 1. manjši izrastek na koži; 2.
črta; 3. geometrijski pojem; 4. kemični znak
za element iridij; 5. lovljenje rib; 6. ime čr-
ke; 7. rastlinski popek; 8. pritok Une; 9. sre-
diščnica; 10. koledar, letopis; 12. zastornice;
14. spominska ploščica; 17. lahen vetrič; 18.
vojvodinski šahovski mojster; 24. rusko mo-
ško ime; 26. znak prestrašenosti; 28. oče; 30.
2245 metrov visoka gora v Julijskih Alpah;
32. medmet bolečine; 33. avtomobilska oznaka
Karlova.

USCHI GLAS POGOSTO PRIHAJA K
NAM. SAJ NASTOPA V NEMSKO-JUGO-
SLOVANSKIH INDIJANERCAH PO
ZGODBAH KARLA MAYA. OBA GORNJA
POSNETKA STA NASTALA ISTOČASNO.
SPODNJI PA DOKAZUJE, DA USCHI
RAZPOLAGA S PESTREJSO ZBIRKO
ŽENSKEGA OROŽJA KOT BI SODILI
PO NJENEM DEKLISKEM OBRAZU NA
SLIKI ZGORAJ.

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gledališka ulica, poštni predal 161, TELEFON: 23-69. — UREJUJE uredniški odbor. GLAVNI UREDNIK Tone Skok. ODGOVORNI UREDNIK Drago
Hribar. — Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-
1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga USTANOVILO občine, Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Zalec.
— Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLISEJI: »Celjski tisk«. — CENA: posamezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000)
din, polletna 10 (1.00) din. Tujina 40 (4.00). TEKOCI RACUN: 507-3-223.